

دعاوه‌ها

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فرآگیر در ایران)

مدیریت کیفیت فرآگیر

شماره استاندارد بین‌المللی نشریه (ISSN): ۲۷۴۲-۲۳۲۰ سال دوم، شماره ۱۱، اردیبهشت ۱۳۹۳، ۳۰۰۰ تومان

QUALITY MANAGEMENT
TOTAL

* * روزبه حبیبی ، مهرناز مشرفی :

بررسی مدیریت منابع انسانی الکترونیک

به عنوان مهمترین جزء سیستم هم افزایی الکترونیکی

* * وحید صائمی صدیق :

بررسی حلقه اتصال گمشده بین TQM، نوآوری و عملکرد مالی سازمان

با استفاده از معیارهای غیرمالی

* * محمد طالقانی ، فروزانش فلاخ حسن پور :

پارادایم مدیریت کیفیت فرآگیر و چالش‌های سازمانی آن در فناوری‌های نوین

فهرست مطالب

۳	_____ سرمقاله
۴	_____ سخن سردبیر
۵	_____ بررسی مدیریت منابع انسانی الکترونیک به عنوان مهمترین جزء سیستم هم افزایی الکترونیکی
۱۵	_____ بررسی حلقه اتصال گمشده بین TQM، نوآوری و عملکرد مالی سازمان با استفاده از معیارهای غیرمالی
۲۹	_____ پارادایم مدیریت کیفیت فرآگیر و چالش‌های سازمانی آن در فناوری‌های نوین
۳۱	_____ گفتگو

فراخوان دریافت مقاله

دوماهنامه مدیریت کیفیت فرآگیر

هدف از انتشار این نشریه، تلاش برای توسعه دانش مدیریت کیفیت فرآگیر است. در این راستا از همه صاحب‌نظران این حوزه برای ارسال مقاله دعوت می‌شود.

نویسنده‌گان گرامی می‌توانند مقاله‌های خود را در قالب Word 2007 یا 2010، از طریق پست الکترونیک برای نشریه ارسال نمایند. ارسال چکیده انگلیسی مقاله‌های تألیفی همراه اصل مقاله، الزامی است.

نشریه در اصلاح یا تلخیص مقاله‌های دریافتی آزاد است.

پست الکترونیک: tqmjournal@gmail.com

دوماهنامه مدیریت کیفیت فرآگیر

سال دوم، شماره ۱۱، اردیبهشت ۱۳۹۳

• صاحب‌امتیاز و مدیر مسئول:

علی‌رضا خجسته‌پور

• سردبیر:

جواد درویشی

• هیئت تحریریه:

آمنه خدیور

الزهرا

عباس خمسه، عضو هیئت علمی دانشگاه

آزاد اسلامی

سید‌محسن سیدعلی‌اکبر، عضو هیئت علمی

دانشگاه آزاد اسلامی

مجید قدسی حسن‌آباد، عضو هیئت علمی

دانشگاه آزاد اسلامی

• همکاران این شماره:

مرضیه شاوردی، روزبه حبیبی، مهرناز

مشرفی، وحید صائمی‌صدیق، محمد طالقانی،

فروزش فلاح حسن پور

۱) استفاده از مطالعه نشریه با ذکر منبع، بلامانع است.

۲) آراء و نظرات مندرج در مقالات، لزوماً نظر نشریه نیست.

سر مقاله

اولین شماره نشریه مدیریت کیفیت فرآیند در سال ۱۳۹۳ به محضر مخاطبان گرانقدر و اصحاب خرد تقدیم می‌گردد. یازدهمین شماره این نشریه در حالی منتشر می‌گردد که همراه با تغییر و دگرگونی جهان هستی در فصل بهار، تحریریه نشریه نیز دچار تغییر و تحول گردید. در اینجا لازم است صمیمانه از خدمات سردبیر سابق نشریه سرکارخانم مهندس شاوردی که با نهایت تلاش و دقت ۱۰ شماره از نشریه را آماده انتشار نمودند قدردانی نموده و برای جناب آقای مهندس جواد درویشی که با مناعت طبع، سکان سردبیری نشریه را بر عهده گرفتند آرزوی توفیق و سربلندی نمایم. به هر حال تمام تلاش تحریریه نشریه بر آن است تا با ارائه مطالب مفید، بتوانیم رضایت مخاطبان ارزشمند این مجموعه را جلب نموده و در بستر سازی علمی برای مدیریت کیفیت در کشور و خلق و اشاعه اندیشه‌های نو در این زمینه گام برداریم.

سال ۱۳۹۳ به فرموده رهبر معظم انقلاب سال "اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی" نام گرفت. تاکید معظم له بر دو مقوله مهم فرهنگ و اقتصاد نشان می‌دهد که اگر می‌خواهیم آینده‌ای متعالی برای ایران عزیز ترسیم نماییم، بایستی همه اقشار کشور علی‌الخصوص آنانکه صاحب کرسی علمی، اجرایی یا رسانه‌ای هستند برای رشد و شکوفایی این دو عنصر مهم که پایه‌های حیات یک ملت می‌باشند، تلاش نمایند. ملتی با پشتونه عظیم فرهنگ ایرانی و اسلامی که قرن‌ها زبانزد خاص و عام بوده است، می‌تواند یک الگوی فرهنگی تمام عیار برای ملل جهان باشد و این چشم اندازی است روشن که اگر عزم ملی و مدیریت جهادی همراه این تفکر باشد، دست یافتن به این جایگاه در جهان که قطعاً شایسته ملت ایران است، دور از انتظار نیست. اما در مقوله اقتصاد نیز همانطور که رهبر فرزانه انقلاب اشاره نمودند، "علاج مشکلات کشور اقتصاد مقاومتی است و علاج مشکلات کشور را بیرون از این مرزها نمی‌شود پیدا کرد" لذا تمرکز بر تبیین و بکارگیری سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در چارچوب برنامه‌های عملیاتی که برخی کوتاه مدت و برخی میان مدت و برخی هم بلند مدت خواهد بود، نیز به عزم ملی و مدیریتی جهادی نیاز دارد و در این بین اصحاب رسانه می‌توانند در تبیین و توسعه این رویکرد نقش موثری ایفا نمایند. از این رو تحریریه نشریه مدیریت کیفیت فرآیند نیز در نظر دارد موضوعات فوق الذکر را به عنوان یکی از محورهای اصلی مطالب نشریه در سال جاری قرار دهد و در همین فرصت از تمامی صاحبنظران و اندیشمندان گرانقدر، استادی محترم دانشگاه و دانشجویان گرامی دعوت می‌نماییم تا با ارائه مقالات و دیدگاه‌های ارزشمند خویش، فضا را برای بستر سازی علمی در این زمینه با مساعی هم آماده نموده و این نشریه نیز با نهایت شوق، تمام تلاش خود را برای نشر و بسط این مطالب ارزشمند در کشور به کار خواهد بست. امید آنکه بتوانیم همراه با سایر اقشار جامعه برای تعالی و سربلندی ایران اسلامی گام برداریم.

علیرضا خجسته پور؛ مدیر مسئول

اردیبهشت ۱۳۹۳

سخن سردبیر

همراهان و گرامیان عزیز سال جدید هجری شمسی را که نمادی از دانش و فرهیختگی نیاکان ماست به محضرتان تبریک عرض نموده و برای یک یک شما سروران سالی پر از برکت و سلامتی از درگاه خداوند کریم تقاضا دارم. همان گونه که مستحضر می‌باشید نام بلند مولی الموحدین علی بن ابیطالب (سلام الله علیه) همواره با علم و دانش همراه بوده است. تقارن ولادت با سعادت آن مرد بزرگ، با انتشار شماره ۱۱ این نشریه، که اولین شماره آن در سال جدید می‌باشد را مغتنم شمرده و آغاز خدمت خود را در سال جدید با نام مقدس ایشان مزین می‌نماییم.

سال ۹۲ به فرموده مقام معظم رهبری با نام "حمسه سیاسی و حمسه اقتصادی" نامگذاری گردید. در سال گذشته با عنایات حق تعالی، حمسه سیاسی به بهترین وجه توسط مردم دوراندیش به منصه ظهر گذاشته شد. اما در بحث حمسه اقتصادی با وجود تلاش‌های گوناگون، به این مهم هنوز جامه عمل پوشانده نشده و شایسته است با توجه به فرمایش معظم له برای سال جدید که امسال را با نام "اقتصاد و فرهنگ با عزم ملی و مدیریت جهادی" نامگذاری فرموده‌اند، با مشارکت همه جانبه مردم و مسئولان به سوی ارتقاء شاخص‌های اقتصادی حرکت نموده و در بحث فرهنگ نیز با همان جدیت به تعالی و توسعه اهتمام لازم صورت گیرد.

اردیبهشت ۱۳۹۳ دومین بهاری است که این نشریه در خدمت شما سروران و اندیشمندان در حوزه مدیریت و کیفیت است. تمام تلاش همکاران ما در این نشریه متمرکز بر ارایه مطالبی نوین و در عین حال کاربردی برای جامعه علمی و اجرایی می‌باشد. از این رو با کمال تشکر از همراهانی که مقالات خود را برای این نشریه ارسال نموده‌اند، اعلام می‌دارد در شماره حاضر دو مقاله با سرفصل بررسی مدیریت کیفیت فرآیند و یک مقاله با محوریت توسعه منابع انسانی، برنامه‌ریزی و تقدیم شده است. در انتهای شایسته است از زحمات همکار گرامی سرکار خانم مهندس شاوری سردبیر سابق نشریه کمال تشکر را بعمل آورده و موفقیت روزافرود ایشان را در مراحل زندگی از خداوند عزیز مسئلت نماییم.

جواد درویشی: سردبیر

اردیبهشت ۱۳۹۳

بررسی مدیریت منابع انسانی الکترونیک

به عنوان مهم ترین جزء سیستم هم افزایی الکترونیکی

دکتر روزبه حبیبی^۱ و مهرناز مشرفی^۲

چکیده

از مهمترین ویژگیهای عصر حاضر، بالا بودن میزان تغییر و تحولات در آن می‌باشد بدون شک اینترنت و فناوری اطلاعات نقش قابل توجهی در این تغییرات ایجاد کرده و سازمان‌ها برای حفظ بها و حضورشان در عرصه رقابت ناگزیر به استفاده از جدیدترین دستاوردهای فناوری به منظور دستیابی به بالاترین سطح بهبود توانایی‌های خود و کارکنانشان می‌باشند. و یکی از این سیستم‌های اطلاعاتی که به علت نفوذ چشمگیر فناوری اطلاعات مورد توجه قرار گرفته است سیستم مدیریت منابع انسانی الکترونیک است که در قالب سیستم هم افزایی الکترونیک به سازمان عرضه می‌شود و در این مقاله سعی در بررسی موشکافانه مدیریت منابع انسانی الکترونیک (e.hrm) و نقش آن در افزایش کارایی در سازمان‌ها و چالش‌های پیش روی آن و می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: منابع انسانی، مدیریت منابع انسانی الکترونیک، فناوری اطلاعات

مقدمه

امروزه فناوری اطلاعات، فرایندی را آغاز کرده است که طی آن سازمان‌ها می‌توانند خدمات بی‌نظیری را در زمینه مدیریت منابع انسانی ارائه نمایند. بسیاری از انسان‌ها وظایف مدیریت منابع انسانی را از روش‌های کاری معمولی به سمت روش‌های مکانیزه تغییر داده‌اند. برای مدت‌های طولانی مدیریت منابع انسانی در سازمان‌ها درگیر فعالیت‌های روزمره مانند کارمندیابی، گرینش و آموزش که تمام وقت و انرژی متخصصان منابع انسانی را صرف می‌کرد بودند. ولی بر اثر بکارگیری فناوری اطلاعات، وظایف مدیریت منابع انسانی نیز تحت تاثیر قرار گرفته است و هدف از بکارگیری این سیستم‌های اطلاعاتی، بهبود فرایند در بخش منابع انسانی است و همچنین مدیریت منابع انسانی الکترونیک می‌تواند در سیاست گذاری کلان مدیریت منابع انسانی استراتژیک، کاهش هزینه‌ها، افزایش بهره‌وری و توانمندسازی مدیران و کارکنان جهت انجام وظایف خود به بهترین شکل کمک کند.

^۱ استادیار دانشگاه پیام نور

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دولتی پیام نور

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه مخصوص مدیریت کیفیت فراگیر در ایران)

هم افزایی الکترونیک

هم افزایی الکترونیک یک راه حل مدیریت کسب و کار مبتنی بر وب است که برای سازمان مهم‌تر است را فراهم می‌کند و در واقع این سیستم سازمان را قادر می‌سازد تا همه فرایندها و عملیات از قبیل : استخدام ، جریان الکترونیکی کار ، برنامه ریزی منابع ، مدیریت دانش و اسناد و مدارک ، گزارش دهی و بازاریابی و برنامه‌ریزی برای فروش را مدیریت کند. یک سازمان از طریق این سیستم می‌تواند کل زنجیره ارزش خود را به وسیله یک پایگاه اطلاعاتی مبتنی بر وب مدیریت کند.

(شکل شماره ۱ : اجزاء سیستم هم افزایی الکترونیکی)

مدیریت منابع انسانی الکترونیک به عنوان مهم ترین جزء هم افزایی الکترونیک

با افزایش نقش فناوری اطلاعات در حوزه منابع انسانی مسئولیت‌های جدیدی، علاوه بر وظایف گذشته مدیریت منابع انسانی شامل استخدام، پاداش، آموزش و برنامه‌ریزی منابع انسانی به عهده متخصصان این حوزه قرار گرفته است که شامل توسعه و اجرای استراتژی سازمانی و مدیریت تعارض سازمانی و ارائه خدمات آموزشی حرفه‌ای در سطح سازمان می‌باشد. واتسون ویات (۲۰۰۲) تعریفی از مدیریت منابع انسانی به شرح زیر ارائه نمودند: « بکارگیری هر گونه فناوری که مدیران و کارکنان را

مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فراگیر در ایران)

برای داشتن ارتباط مستقیم به خدمات و سایر فعالیت‌های منابع انسانی جهت برقراری ارتباط، ارائه گزارش عملکرد، مدیریت

گروهی، مدیریت دانش و یادگیری، پشتیبانی می‌کند.»

بنابراین مدیریت منابع انسانی الکترونیک نوین به کارکنان نوین به کارکنان اجازه می‌دهد که اطلاعات فردی خود را از طریق به روزآوری و تصمیم گیری کنترل نمایند و به مدیران اجازه دسترسی به داده‌ها و اطلاعات، انجام تحلیل‌ها، تصمیم گیری و ارتباط با دیگران را بدون مشورت با واحد منابع انسانی می‌دهد (پانایتوپولو و هکاران، ۲۰۰۷) از سال ۲۰۰۱ به بعد، تعداد سازمان‌هایی که به بحث مدیریت منابع انسانی الکترونیک توجه داشته و در این مورد سرمایه گذاری نموده‌اند، روبه افزایش می‌باشد. اعتماد این سازمان‌ها بر اینست که اگر این سیستم بتواند باعث ایجاد مزیت رقابتی شود و فرایند تصمیم‌گیری در عرصه منابع انسانی را متحول کند، می‌تواند در کاهش هزینه‌ها، کیفیت محصولات و افزایش بهره‌وری به طور قابل توجهی تاثیرگذار باشد.

دلایل پیاده‌سازی سیستم الکترونیکی مدیریت منابع انسانی

۱) سیستم الکترونیکی مدیریت منابع انسانی می‌تواند یک شرکت را به یک فضای جدید وارد کند که در آن تعداد و تنوع گزارش‌های مرتبط با مسائل منابع انسانی بسیار چشمگیر گردد.

۲) e - HRM می‌تواند از طریق افزایش قابل توجهی کارایی فرآیندهای خاص منابع انسانی، دانش و مهارت یک سازمان را بهبود بخشد و آن را برای فضای رقابتی توانمندتر سازد.

۳) e - HRM توجه مدیران منابع انسانی را به فعالیت‌های روزمره و تکراری به حداقل می‌رساند و توجه آنها را به به سمت فرآیند های استراتژیک مدیریت منابع انسانی جلب می‌کند و توسط e - HRM و سامانه‌های الکترونیکی را بسته به آن فرایند های روزمره و تکراری به صورت اتوماتیک و با حداقل دخالت نیروی انسانی انجام می‌شود و در اینجا نیاز به تحلیل گرانی که بتواند به فعالیت‌های منابع انسانی و متمرکز شوند فعالیت آنها را با طرح‌ها و اهداف سازمان تطبیق دهنده افزایش می‌یابد.

۴) e - HRM به پرسنل شرکت این امکان را می‌دهد تا با استفاده از کیوسک‌های کارمندان، خود بتوانند فعالیت‌های مربوط به ورود اطلاعات خود، اطلاعات خود، اصلاح و تغییر و به روز رسانی را انجام دهند یعنی خود بخشی از واحد منابع انسانی گردند تا فعالیت‌های روزمره واحد منابع انسانی کاهش یابد.

۵) e - HRM این مکان را برای شرکت فراهم می‌کند تا بسیاری از کارهایی را که قبل از توسط کارمندان واحد منابع انسانی انجام می‌گرفته به سیستم‌های الکترونیکی محول نمایند و با یکدیگر به صورت یکپارچه و هماهنگ عمل نمایند.

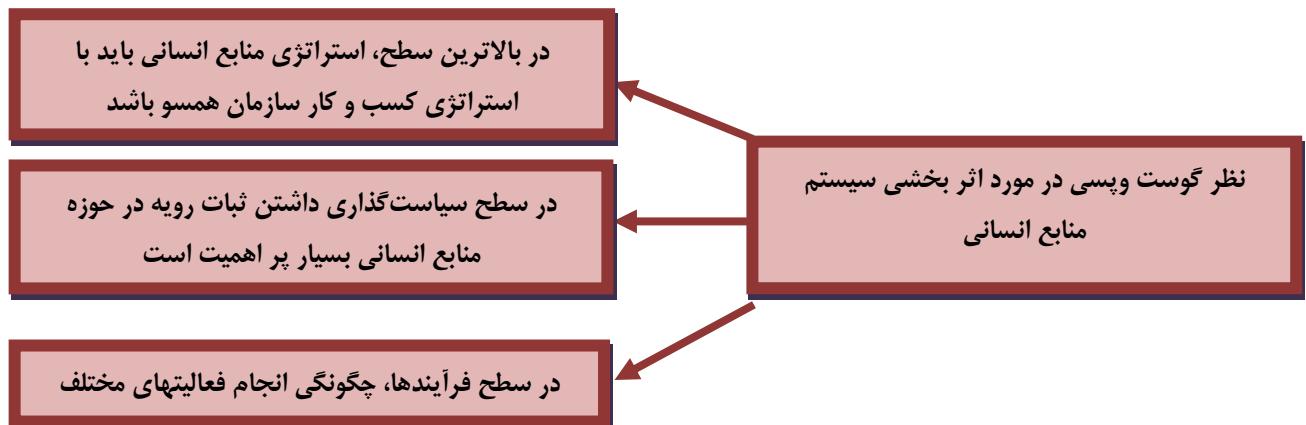
فرصتهای ایجاد شده در عصر e – HRM

عنوان فرصت	میزان اثر در مدیریت منابع انسانی الکترونیک
تمرکز فرآیندهای استراتژیک در مدیریت منابع انسانی به جای فعالیتهای روزمره	% ۳۵
افزایش تعداد و تنوع در گزارش‌های HR	% ۲۷
افزایش مشارکت کارمندان و توزیع وظایف HR بین آنها	% ۱۴
سهولت دپاز طراحی فعالیتهای HR	% ۱۳
افزایش کارایی و افزایش توان رقابتی	% ۱۱

(جدول شماره ۱ : فرصتهای ایجاد شده در عرصه e – HRM)

نقش مدیریت منابع انسانی الکترونیک بر اثر بخشی منابع انسانی

اگر سیستم منابع انسانی بخواهد در سازمان کارساز واقع شود و تاثیر گذار باشد باید بتواند انتظارات کارمندان خود را برآورد سازد گوست و پسی (۱۹۹۴) به نتایج زیر در مورد اثر بخشی این سیستم دست یافتند.

(شکل شماره ۲ : اثر بخشی سیستم منابع انسانی از نظر گوست و پسی)

مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فرآیند در ایران)

اثر بخشی در سطح کلان سیستم منابع انسانی

اگر استراتژی‌های منابع انسانی با استراتژی سازمان همسو باشد، یعنی این استراتژی در سطح کلان اثر بخش است و هر چه همسوتر باشند میزان ارزش و منحصر به فرد بودن فعالیت‌های منابع انسانی بالاتر می‌رود و در نتیجه این استراتژی از اهمیت بالایی برخوردار می‌گردد.

اثر بخشی در بخش سیاست‌ها و برنامه‌های سیستم منابع انسانی: در سطح سیاست‌ها، این تکنولوژی به شفاف سازی سیاست‌ها و برنامه‌ها کمک می‌کند و سبب می‌گردد توافق جمعی کارکنان افزایش یابد چون زمانیکه سیستم e-HRM در سازمان بکار گرفته شود، کارکنان، سیاست‌ها و برنامه‌های سیستم منابع انسانی را بهتر تحلیل کرده و مسئولیت خود را برای انجام این سیاست‌ها و برنامه‌ها بهتر درک می‌کنند.

اثر بخشی در سطح اقدامات و فرآیندهای سیستم منابع انسانی: افزایش کارایی سیستم منابع انسانی و بهبود کیفیت خدمات، دو هدف عمده مدیریت منابع انسانی الکترونیک است. بهبود بخشیدن به سرعت پاسخگویی متخصصان منابع انسانی سبب کارایی می‌گردد و بالا بردن کیفیت پاسخ‌ها موجب بهبود کیفیت خدمات می‌گردد که در کل سبب اثر بخشی در پایین سطح، یعنی اقدامات و فرآیندهای منابع انسانی می‌گردد.

أنواع مدیریت منابع انسانی الکترونیک

- ۱) مدیریت منابع انسانی الکترونیک اطلاعاتی یا عملیاتی
- ۲) مدیریت منابع انسانی الکترونیک ارتباطی
- ۳) مدیریت منابع انسانی الکترونیک تحول آفرین

حوزه نخست، مدیریت منابع انسانی عملیاتی یا اطلاعاتی، فعالیت‌های اصلی منابع انسانی در حوزه اجرایی را در بر می‌گیرد که می‌تواند شامل مدیریت حقوق و دستمزد یا مدیریت اطلاعات کارکنان باشد. حوزه دوم، مدیریت منابع انسانی ارتباطی، بیشتر دغدغه فعالیت‌های پیشرفته منابع انسانی را دارد و در حوزه سوم، مدیریت منابع انسانی الکترونیک تحول آفرین، بیشتر به افزایش توانمندی‌های کارکنان با استفاده از ابزارهای الکترونیک و بهبود دیدگاه استراتژیک تمرکز می‌کند.

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فرآیند در ایران)

مدیریت منابع انسانی الکترونیک تحول آفرین	مدیریت منابع انسانی الکترونیک ارتباطی	مدیریت منابع انسانی الکترونیک اطلاعاتی	نوع مدیریت منابع انسانی الکترونیک
سازمان	وظایف منابع انسانی	واحد منابع انسانی سازمان	تغییر از طریق هدف
ایجاد یک سازمان منعطف	بهینه سازی جریان فعالیت بین کارکنان، مدیران و متخصصان منابع انسانی	کاهش فشارهای اداری و اطلاعاتی و متخصصان منابع انسانی	تأثیر فن آوری آوری اطلاعات
پشتیبانی از اجرای فعالیت‌های منابع انسانی با توجه به شرایط خاص زمان	مکانیزاسیون فعالیت های منابع انسانی و پشتیبانی جریان فعالیت منابع انسانی	ارائه داده های منابع انسانی از طریق کانالهای مبتنی بر وب	ابزارها
اجتناب از سلسله مراتب سازمانی و رها کردن تصمیم‌گیری‌های منابع	هدایت و ثبت تعاملات و تغییرات، زمانی که یک فعالیت منابع انسانی انجام می گیرد.	دیجیتال کردن داده های منابع انسانی و در اختیار ذینفعان قراردادن این اطلاعات	توانمندی‌های فن آوری اطلاعات
یادگیری، به جریان اندختن و منتشر کردن	پشتیبانی از جریان و ثبت	تهیه و ثبت	فن آوری اطلاعات منابع انسانی

(جدول شماره ۲ : تفاوت‌های تاثیر و نقش هر یک از انواع مدیریت منابع انسانی)

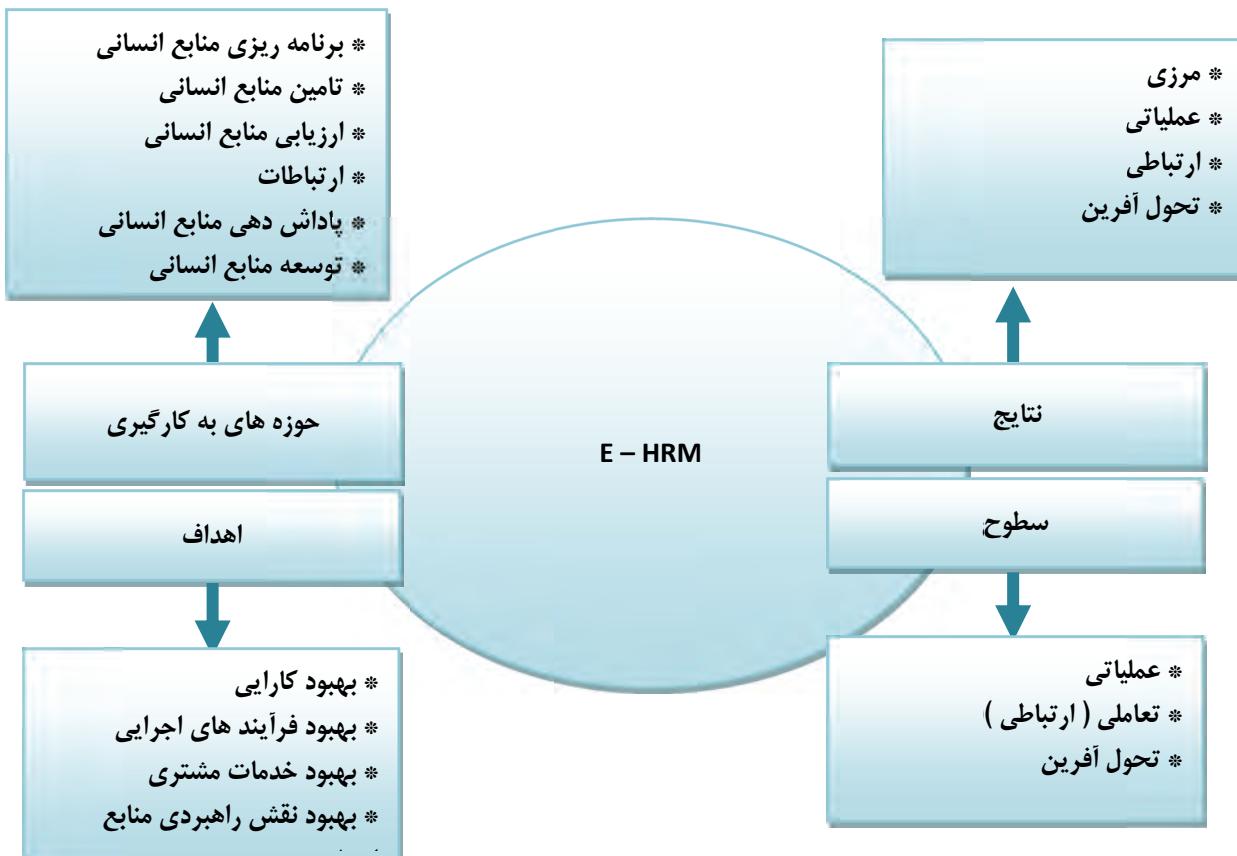
نتایج و مزایای بکارگیری مدیریت منابع انسانی الکترونیک

- ایجاد انگیزه در کارکنان: نیروی کار با انگیزه و با درک بالا تر کار می کنند و آنها تشویق می شوند تا با مدیریت در مورد تغییرات محیطی سازمان وارد بحث شوند و در آنها حس اعتماد و تعهد به سازمان بوجود می آید.
- ایجاد کارکنان توانمند: سطح اعتماد بالا بین مدیریت و کارکنان سبب حرکت به سمت توانمندسازی کارکنان برای یادگیری وظایف و نقش های جدید می گردد.

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه مخصوصی مدیریت کیفیت فراگیر در ایران)

- ۳) تناسب و تعدیل قیمت ها در سازمان: هزینه های مختلف نارضایتی کارکنان مانند مقاومت در برابر تغییرات کاهش می یابد و کارکنان رضایت بیشتری از سازمان دارند و کمتر در مقابل تغییرات یا انحصارات مقاومت می کنند.
- ۴) تناسب بیشتر بین عملکرد و پاداش: در ازای عملکرد خوب یا بد افراد به آنها پاداش مناسب با آن پرداخت می گردد و در واقع سیستم پرداخت بر اساس ورودی ها و خروجی ها تعریف می شود.

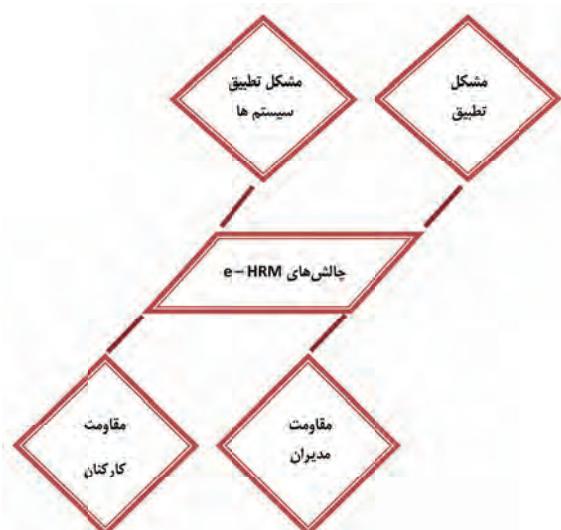
(شکل شماره ۳ : چارچوب e - HRM)

چالش های پیش روی مدیریت منابع انسانی الکترونیک

- ۱) مقاومت مدیریت به منظور راهاندازی و انجام وظایف به وسیله این سیستم از مهمترین چالش های e - HRM می باشد.
- ۲) مقاومت کارکنان به دلیل داشتن واسط کاربر غیر متعارف در سیستم های e - HRM یکی دیگر از چالش های پیش روی این سیستم ها می باشد.
- ۳) مقاومت مدیریت و کارکنان به دلیل آموزش کم و نامناسب در بکارگیری سیستم می تواند مشکلاتی را در راهاندازی آن ایجاد کند.
- ۴) بالا بودن هزینه سرمایه گذاری و توسعه های بعدی این سیستم یک مشکل اساسی است.

نمودار مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه مخصوصی مدیریت کیفیت فراگیر در ایران)

(شکل شماره ۴ : جالش های e - HRM)

۵) عدم تفکر در تطبیق دادن سیستم جدید مدیریت منابع انسانی الکترونیک با سیستم های موجود در سازمان و در بکارگیری آن مشکل ایجاد می گردد.

نقش در حال تغییر متخصصان منابع انسانی در اثر e - HRM

فن آوری مدیریت منابع انسانی الکترونیک، نقش و وظایف متخصصان منابع انسانی را تحت تاثیر قرار می دهد و قسمت اعظم فعالیت آنها را به سمت استفاده بیشتر از فن آوری اطلاعات سوق می دهد. برای بررسی نقش منابع انسانی باید از

چارچوب تحلیلی خاصی استفاده کنیم براساس مدل اولریچ

نقش های منابع انسانی را می توان به چهار دسته تقسیم کرد که در دو بعد متفاوت قرار دارند: افراد در مقابل فرایند و استراتژی در مقابل عملیات که در شکل شماره ۵ این مدل نشان داده شده است.

در این مدل نقش اول « شریک استراتژیک » است که با شکل گیری منابع سروکار دارد و به مباحث هماهنگی منابع انسانی با قوانین شرکت و جامعه پذیری افراد می پردازد.

فرایند			
تمرکز استراتژیکی	شریک استراتژیک	کارشناس اجرایی	تمرکز عملیاتی
عامل	قهرمان	کارکنان	
تغییر افراد			

(شکل : شماره ۵ : مدل اولریچ)

نقش دوم « عامل تغییر » نام دارد و در این نقش متخصصان منابع انسانی

به سازمان کمک می کنند تا با اهداف بلند مدت همسو و هم قدم گردد و بتواند در توسعه و سهولت مدیریت تغییر داشته باشد.

نقش سوم « کارشناس اجرایی » نام دارد و به ماهیت اجرایی منابع انسانی می پردازد و شامل مجموع فرایندهای تعاملی با در نظر گرفتن مشارکت کارکنان در امور اجرایی سازمان می باشد.

نقش چهارم « قهرمان کارکنان » نام دارد و بر حل مسائل و مشکلات روزمره و عملیاتی و حمایت از مدیران و کارکنان در حل مسائل کوتاه مدت می پردازد.

بر اساس تحقیقات صورت گرفته نگرش ثبتی نسبت به مدیریت منابع انسانی الکترونیک در بخش مدیران منابع انسانی و کارشناسان در اجرایی وجود دارد و همچنین به این دلیل که مدیریت منابع انسانی الکترونیک بیشتر به کارهای استراتژیک

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فرآیند در ایران)

تمرکز دارد بین نقش های شریک استراتژیک و عامل تغییر و e - HRM مقاومت می کنند و نگرش منفی نشان می دهند و این مقاومت شاید به دلیل ترس از قطع ارتباط با کارشناس منابع انسانی می باشد.

یکی از اهداف مدیریت منابع انسانی الکترونیک بهبود رویکرد استراتژیک مدیریت منابع انسانی می باشد یکی دیگر از اهداف بهبود کیفیت خدمات ارائه شده به کارکنان و مدیران است. e - HRM سبب می شود که متخصصان منابع انسانی زمان کمتری را برای انجام کارهای تکراری و روزمره هدر می دهند و بیشتر بر مسائل و فعالیتهای استراتژیک تمرکز کنند. بنابراین انتظار می رود که با استقرار مدیریت منابع انسانی الکترونیک تغییر در محتوای شغل متخصصان منابع انسانی به سوی شریک استراتژیک و کارمند استراتژیک ایجاد گردد و منابع انسانی را به یک شریک راهبردی تبدیل می کند.

برخی از وظایف و نقش های در حال تغییر مدیریت منابع انسانی

- کاهش نیروی انسانی غیر فعال و تقویت نیروهای باقیمانده
- کاهش فشار روانی کارکنان
- تشکیل تیم های تخصصی
- افزایش کیفیت زندگی کار
- پرداخت پاداش و مزايا بر اساس خروجی تیم های کاری
- همسوسازی اهداف کارکنان با اهداف سازمان
- واکنش مناسب و سریع نسبت به تغییرات فن آوری
- ایجاد زمینه دریافت آموزش های جدید و مستمر

نکات اصلی در موافقیت سیستم e - HRM

- ۱ - درک عملکرد سیستم به طور کامل
- ۲ - پذیرش سیستم باعث نفوذش در سازمان میگردد.
- ۳ - جایگزینی سیستم قبلی توسط تکنولوژی جدید به شکل کامل

نتیجه گیری

استقرار مدیریت منابع انسانی الکترونیک ، مزایای بسیاری را برای سازمان به همراه می آورد و صرف هزینه های گزاف و سرمایه گذاری در این سیستم، موجب اثربخشی مدیریت منابع انسانی و کارایی منابع انسانی می گردد و موجب دگرگونی

بسیاری در سازمان می‌گردد و به منظور انجام بهتر وظایف مدیریت منابع انسانی باید نقش در حال تغییر این متخصصین را مورد بررسی قرار داده و وظایف جدید آنها را در این محیط بشناسیم.

یکی از اهداف این فن آوری، بهبود دیدگاه استراتژیک منابع انسانی است که وظایف متخصصان و مدیران را به سمت استفاده بیشتر از فن آوری اطلاعات سوق می‌دهد و افزایش بهره‌وری منابع انسانی از طریق برونوپاری فعالیتهای غیر کلیدی به عوامل خارجی و حذف وظایف وقت‌گیر و خلق فرصت برای تفکر و اصلاح فرایندهای اصلی منابع انسانی را به دنبال خواهد داشت.

منابع

- ۱) دفت ، ریچاردال ، ۱۳۷۷ ، ثوری و طراحی سازمان ، سید محمد اعرابی و علی پارسیان ، چاپ اول ، تهران ، دفتر پژوهش های فرهنگی .
- ۲) سحر خیز ، فاطمه ، اثر بخشی مدیریت منابع انسانی الکترونیک ، وزیر نامه فناوری و توسعه صنعت بسته بندی ، سال ششم - شماره ۱۳۸۹ . سال ۶۴
- ۳) گری دسلر ، مبانی مدیریت منابع انسانی ، مترجمان علی پارسائیان ، سید محمد اعرابی انتشارات دفتر پژوهش های فرهنگی ، تهران ۱۳۸۰ صفحه ۱۶ تا ۲۱
- ۴) تصدیقی ، هومن و انصاری ، مهسا و جهان
- ۵) عبدال... پور ، مجید رضا - نقش فناوری اطلاعات در نحوه عملکرد مدیریت منابع انسانی ، دوماهنامه مدیریت کیفیت فرآیند - سال دوم - شماره ۸ - آبان ۱۳۹۲
- ۶) عیسی خانی ، احمد - فناوری اطلاعات و چالش های فراوری مدیریت منابع انسانی ، دوماهنامه مدیریت کیفیت فرآیند - سال دوم - شماره ۸ - آبان ۱۳۹۲
- ۷) نظری ، غلامرضا و پویان ، سید علی - استقرار مدیریت منابع انسانی الکترونیک - عصر کیفیت - شماره ۲۴ - دی ۱۳۹۱
- ۸) محمودی ، مهدی - تاثیر فناوری اطلاعات بر مدیریت منابع انسانی - ماهنامه تدبیر - سال هفدهم - شماره ۱۷۴ - سال ۲۰۰۶
- ۹) نظری ، غلامرضا و پویان ، سید علی - نقش مدیریت منابع انسانی الکترونیک بر اثر بخشی منابع انسانی - مجله علمی روش - سال بیست و دوم - شماره ۱۳۲
- ۱۰) سلطانی ، ایرج - نقش فناوری اطلاعات در توسعه منابع انسانی - ماهنامه تدبیر - سال چهاردهم - شماره ۱۳۸ - سال انتشار ۲۰۰۳
- 11) Watsonwyatt (2006) , her TM : Getting Resuets along the Journey 2002 survey Report ,http : //www . Watson wyatt . com / research /retrieved 12 April 2006 .
- 12) Panayo topoulou ledra , vakila Maria and Gaiannaki Eleanna , 2007 , E – HR adoption and the role of HRM : evidence from Greece . Personnel Review . vol .36 No. 2 ,pp.277 – 294

بررسی حلقه اتصال گمشده بین TQM، نوآوری و عملکرد مالی سازمان با استفاده از معیارهای غیرمالی^۱

مترجم: وحید صائمی صدیق^۲

چکیده

مدیریت کیفیت فرآیند (TQM) و نوآوری، هر دو به عنوان فاکتورهای رقابتی کلیدی هستند که به طور عمیق در ساختارهای سازمانی، محصولات، فرایندها و خدمات نهادینه می‌باشند. هدف اصلی این مقاله جستجوی حلقه اتصال گمشده بین مدیریت کیفیت فرآیند، نوآوری و عملکرد مالی و غیر مالی سازمان است. بعد از مرور تفصیلی متون علمی، این مقاله چارچوب پژوهشی جدیدی از طریق مدیریت کیفیت فرآیند پیکارچه و تحلیل عملکرد- نوآوری، ارائه می‌کند. این چهارچوب جدید بر اساس این اصل بنا شده است که اقدامات مدیریت کیفیت انواع مختلف نوآوری در حوزه‌های مربوطه شان با هم ارتباط تنگاتنگ دارند و از طریق ابزارهای سنجش عملکرد غیر مالی مثل عملکردهای نوآورانه تولید و بازار، اثر بیشتر و غیرمستقیم نوآوری بر عملکرد مالی شرکت را می‌توان قائل شد.

کلمات کلیدی: مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)، نوآوری، عملکرد مالی سازمان

۱- مقدمه

شرکت‌ها در سراسر جهان توجه قابل ملاحظه‌ای به ارتقای کیفیت انواع مختلف محصولات و خدمات ارائه شده به مشتریان داشته‌اند. از مدیریت رده بالا گرفته تا کارمندان جزء، همگی تلاش خود را معطوف به رفع به موقع نیاز مشتریان و در نتیجه تضمین رضایت مشتری کرده‌اند. شرکت‌هایی مثل موتوروولا، جنرال الکتریک، هانیول، سونی، کاترپیلار، جانسون کنترلز و دی‌اچ‌آل که همیشه مدعی دستیابی به سود مالی هنگفت بوده‌اند، تاکید زیادی بر ارتقاء محصولات و خدمات داشته‌اند که با پیگیری برنامه‌های مختلف مخصوصاً مدیریت کیفیت فرآیند، همراه بوده است. در همین زمان آنها هچنین ساختار راهبردهای پژوهش و توسعه خود را تغییر داده‌اند که این کار با هدف جستجوی فرایندها و محصولات نوآورانه جدید در راستای جذب مشتریان جدید در بازارهای اشباح داخلی و خارجی بوده است. از اغاز اواخر دهه ۱۹۸۰، شرکت‌های خصوصی و دولتی از اصول TQM به عنوان وسیله دستیابی به سطح عملکرد بالاتر در شرکت‌های ایشان استفاده می‌کنند. از آنجا که TQM نقش کلیدی در عملکرد سازمان ایفا می‌کند، نقش نوآوری در برطرف کردن نیازهای مشتریان موجود یا ایجاد یک محصول یا خدمت جدید

^۱ اصل مقاله تحت عنوان زیر می‌باشد:

Exploring the Lost Link between TQM, Innovation and Organization Financial Performance through Non Financial Measures, Naveed Mushtaq, Wong Wai Peng, Soh Keng Lin, 2011 International Conference on Innovation, Management and Service, IPEDR vol.14(2011), IACSIT Press, Singapore

^۲ کارشناس ارشد مدیریت اجرایی دانشکده مدیریت دانشگاه تهران: E-mail : v.sedigh@gmail.com

برای مشتریان نوظهور را نمی‌توان نادیده گرفت. بعضی از نویسنده‌گان این طور استدلال می‌کنند که تغییر شرایط بازاریابی معیارهای سفارشی غالب را از کیفیت به نوآوری تغییر داده است. بنابراین در حال حاضر، از کیفیت به عنوان معیارهای واحد شرایط شدن یاد می‌کنند. طرفداران نوآوری، "نوآوری" را موتور اصلی می‌دانند که قدرت مازادی را بدست می‌دهد و موفقیت دراز مدت را تضمین می‌کند.

۲- نوآوری

یکی از جامع‌ترین تعریف‌هایی که بصورت گستردۀ ای بوسیله مطالعات تحقیقاتی استفاده می‌شود بیان می‌کند که نوآوری به عنوان وسیله، سامانه، راهبرد، برنامه، فرایند، محصولات یا خدماتی ذاتاً تولیدی یا خریداری شده که برای سازمان‌های استفاده‌کننده جدید هستند- تعریف می‌شود. ولی نوآوربودن شرکت‌ها چیزی فراتر از صرف داشتن یک ایده است. این ریسک و سرمایه‌گذاری است ولی نتیجه‌ای عظیم در بر دارد. این فقط مساله سودآوری نیست بلکه مساله بقای شرکت‌هاست. در بازار جهانی امروز مدیریت موفق نوآوری یکی از فاکتورهای اصلی احراز صلاحیت محسوب می‌شود. به عبارت دیگر، فرایند درونی و بیرونی سازمان‌ها باید به صورت صحیحی جاگذاری شود تا با عملکرد روان خود، نوآوری اجازه ظهور داده و ان را تبدیل به صلاحیت کند.

براساس راهنمای OECD Oslo ، انواع مختلف نوآوری شامل محصولات، فرایند، بازاریابی و سازمان می‌باشد. نوآوری محصول و فرایند به صورت کلی مربوط به نوآوری فن اوری است. هدف اصلی نوآوری محصول برطرف کردن نیاز مشتری و بازار بیرونی است. از لحاظ درجه نوآوری، نوآوری محصول به دو نوع اصلی و ریشه‌ای و توسعه‌ای تقسیم می‌شود. در حالی که هدف اصلی نوآوری فرایند، معرفی عنصر جدید در مواد، ماشین‌الات، فرایند و روند کار است. نوآوری فرایند تا حد زیادی بر ارتقای بهره‌وری تاکید دارد. این نوآوری فرایند است که سازمان‌ها را قادر می‌کند که با استفاده از منابع محدود موجود خدمات و محصولات زیادی ارائه کنند. درست مثل نوآوری محصولات، نوآوری فرایند، به دو نوع اصلی و ریشه‌ای و توسعه‌ای تقسیم بندی می‌شود. طبق راهنمای Oslo ، معرفی روش‌های بازاریابی مثل طراحی محصول یا بسته بندی، ارتقای مکان‌یابی و تعیین قیمت در حوزه نوآوری بازاریابی قرار می‌گیرد. تمرکز عمده نوآوری بازاریابی، توجه به نیازهای مشتری و افزایش سطح فروش شرکت با استفاده از معرفی بازارهای جدید یا از طریق مکان‌یابی در بازار می‌باشد. بنابراین نوآوری‌های بازاریابی به طور کلی همه انواع تغییرات عمده در طراحی محصول- که جزئی از مفهوم جدید بازاریابی است- را یکپارچه می‌کند. این نوع تغییرات طراحی محصول ویژگی‌ها یا عملکرد کاربر محصول را تغییر نمی‌دهد. خیلی از محققان از نوآوری سازمانی به عنوان نوآوری اداری یاد می‌کنند که ان اجرای روش‌های کاری جدید در اقدامات تجاری، سامانه‌ها، فرایندها، مکان کار یا روابط بیرونی جاری می‌باشد. این نوآوری‌ها با هدف ارتقای عملکرد شرکت انجام می‌گیرد. بعضی اوقات این نوع از نوآوری‌ها مستلزم تغییرات ساختاری و هزینه‌های عظیمی در مراحل ابتدایی است. در درازمدت مقیاس‌های عملکردی از طریق کاهش فاکتورهای هزینه‌ای حاصل می‌شود که طبیعتاً اداری و تجاری هستند. این مقیاس‌ها رضایت در محل کار ارتقا می‌دهد. روند رو به رشد شگرفی در بهره‌وری کار مشاهده می‌شود، به داشت بیرونی غیر مدرن دسترسی حاصل می‌گردد و هزینه‌های منابع کاهش می‌یابد.

۳- رابطه نوآوری و TQM

بررسی متون علمی راجع به نوآوری و TQM مشخص می‌کند که دو نوع نگاه مثبت و منفی دانشمندان نسبت به رابطه بین مدیریت کیفیت فرآیند و نوآوری وجود دارد. این نگرش‌ها بر اساس اصل مشتری مداری بنا شده‌اند که سازمان را در جستجوی دائمی نیازها و انتظارات جدید هدایت می‌کند و بنابراین شرکت را برای مواجهه با تغییرات دائمی بازار، نوآوری بیشتری می‌دهد. این تغییرات سریع در بازار همچنین به تغییر در رقابت منجر می‌شود. فقط شرکت‌های نوآوری که فراتر از انتظار و فکر مشتری پیش می‌روند باقی می‌مانند چرا که جزو معیارهای برنده شدن در کسب سفارش میدانند. متون علمی بیان می‌کند که شرکت‌های نوآور در اجرای استانداردها جزء اولین ها هستند. در اینجا ذکر این نکته خالی از بهره نیست که شرکت‌های تولیدی دارای رتبه جهانی مخصوصاً سازمان‌های استفاده کننده از فن اوری پیشرفته در فرایند نوآوری عرضه کننده هایشان را دخالت می‌دهند. این روند جدید باعث ظهور تلاش جمعی عرضه کنندگان تولید کنندگان برای همگام شدن با تغییرات سریع محیط تجارت و رفع نیازهای مشتریانی- که معمولاً به طور غیرمنتظره ای تغییر(عقیده) می‌دهند- می‌شود.

مکتب فکری مثبت اندیش که حامی رابطه نوآوری-TQM است می‌گوید سازمان‌هایی که TQM را در بطن فرهنگ سازمان‌شان دخالت داده اند، زمین باروری را جهت رشد نوآوری در اختیار دارند، چرا که TQM دارای اصولی است که شبیه به اصول نوآوری است. در اینجا این نکته مطرح است که عناصر متفاوت TQM در افزایش ارزش نوآوری به طور متفاوتی واکنش نشان می‌دهند. Flynn این طور استدلال می‌کند که نوآوری‌های محصولات از نوع سریع، متوسط و کند که بر اساس عناصر TQM بنا شده باشد به طور بارزی با یکدیگر تفاوت دارند. در یکی از مطالعات تحقیقاتی که در کشور ایرلند انجام شد از سازمان‌ها در خواست شد تا برنامه‌های ارتقایی مستمرشان را بهبود بخشیده و شالوده مستحکمی برای ساختن سازمانی نوآور ایجاد کنند. برخی از محققان بررسی راهبرد TQM شرکت‌ها را بهترین راه حل برای یافتن تفاوت بین شرکت‌های نوآوری و غیرآوری می‌دانند. از نظر آنها TQM به عنوان یک راهبرد مدیریتی کمک قابل ملاحظه‌ای به ایجاد سازمان‌های خلاق می‌کند. خیلی از دانشمندان مدیریت کیفیت فرآیند مثل A.S. Sohal و D.I. Prajogo مدیریت کیفیت فرآیند را به عنوان مدل مدیریت ارائه می‌کند که نوآوری را ارتقا می‌دهد و مدیریت می‌کند.

طبق نظر برخی از دانشمندان عوامل تعیین کننده درونی نوآوری به طور مثبت، به مجموعه ای از اقدامات مربوط هستند. (به عنوان نمونه) در یک بررسی از ۱۰۸ مطالعه تجربی که بین سال‌های ۱۹۹۳-۲۰۰۳ انجام شد، مشخص شد که عوامل تعیین کننده درونی نوآوری می‌تواند به هفت حوزه اصلی یعنی "رهبری و مدیریت تیم، راهبردهای سازمانی، فرهنگ، ساختارها، شرکت، فعالیت‌های کنترلی، دارایی‌ها و راهبردهای عملی و ویژگی‌های عملی و ویژگی‌های عمومی شرکت" تقسیم‌بندی شود. برخی دیگر از پژوهش‌گران این طور استدلال می‌کنند که نوآوری بوسیله یک مجموعه از فاکتورها مثل مردم، رهبری مدیریت رده بالا، ساختار سازمانی و فرهنگ، اثر می‌پذیرد. نظر دیگر در مورد رابطه بین TQM و نوآوری در ادامه می‌آید. سازمان‌ها بیشتر به طریق نظاممند کار می‌کنند. انها در ابتدا نیازهای مشتریان را مشخص می‌کنند. در اقدام دوم تلاش می‌کنند در تولید خدمات و محصولات نوآور از رقبا پیش بگیرند. در اخر سازمان‌ها تلاش می‌کنند با استفاده از مدل‌های QM مثل ISO 9001 فرایندهایشان اصلاح کنند.

همان طور که قبل از این شد تا وقتی که اثر مدیریت کیفیت QM بر نوآوری مدنظر است، ناسازگاری های بیشتری وجود دارد. در برخی مطالعات مشخص شد که استفاده از مدیریت کیفیت به طور مثبتی با نوآوری در ارتباطات، در حالی که دیگر مطالعات نشان می دهد هیچ مدرک اماری روشنی برای اثبات اثرات مثبت مدیریت کیفیت بر نوآوری وجود ندارد. در یک مطالعه شرکت های کانادایی به طور قوی از این مفهوم حمایت کردند که اقدامات مدیریت کیفیت ارتباط تنگاتنگی با هم دارند و اینکه به طور مستقیم یا غیر مستقیم با نوآوری در ارتباط هستند. همان طور که Dong Young Kim و S. W. Hong D.I. Prajogo اقدامات مدیریت کیفیت QM و نوآوری محصول یافتند. در یک مطالعه بر روی شرکت های تولیدی و غیر تولیدی مشخص شد که رابطه ای مستقیم و بازیابی این اقدامات مدیریت کیفیت و نوآوری محصول وجود دارد. علاوه بر این مطالعات قبلی استدلال های متفاوتی را در مورد اینکه کدام اقدام مدیریت کیفیت نقش مهم تری را در خلق نوآوری دارد، را مطرح می کند ولی همگی موافق هستند که اقدامات مدیریت کیفیت با نوآوری ارتباط دارد و نمی توان این را نادیده گرفت. برخی مطالعات استدلال می کنند که فقط اقدامات مدیریت کیفیت رفتاری یا رهبری و مدیریت مردم ارتباط تنگاتنگی با نوآوری دارد. دیگر مطالعات یافتند که نه همه بلکه هر دو اقدامات مدیریت کیفیت از نوع رفتاری و مکانیسمی-رهبری، مدیریت مردم، مدیریت فرایند و طراحی محصول - ارتباط مثبت و مستقیمی با نوآوری دارند. به طور کلی متون علمی نشان می دهد که نه تنها اقدامات مدیریت کیفیت بر نوآوری اثر دارد بلکه تقاضا برای تحلیل ژرف تر مثل خیلی از مطالعات انجام شده در کشورهای توسعه یافته و کمتر در کشورهای در حال توسعه وجود دارد.

۴- نوآوری و عملکرد شرکت

در حال حاضر به خاطر رقابت جهانی، شرکت ها به طور دوره ای راهبردشان در مورد نوآوری را بررسی کرد. تا به رقابت حداقلی برستند. ارتباط بین نوآوری و عملکرد شرکت بسیار مهم است و ممکن است محققان در مشاهده ارتباط مستقیم بین یک نوع خاص از نوآوری و عملکرد مالی شرکت نتوانند موفق شوند. نوآوری به دنبال تازگی در حوزه اقتصاد است. یا اینکه نوآوری تبدیل دانش به ارزش تجاری است. طبق تحقیقات S. L. Metcalfe وقتی سازمانی شروع به گم کردن مفهوم تازگی و نوآوری می کند رشد ان سازمان صدمه بیشتری می بیند. همان طور که تحقیقات R. McAdam و K. Keogh تأکید می کنند در موضوع رشد، بقا و رقابت، نوآوری تنها مساله کلیدی است. از طرف دیگر در یک تحلیل تجربی اثر غیر مستقیم و بیشتر نوآوری بر عملکرد شرکت مشاهده گردید. همچنین متون علمی مدارکی ارائه می کنند که طبق آنها شرکت های نوآور در مقایسه با شرکت های غیر نوادر در مقابله با فشارهای بیرونی بازارهای در حال تغییر وضعیت بسیار بهتری دارند. در اینجا خاطر نشان می کنیم که هر شرکت رویکردی یکپارچه اتخاذ می کند که در نتیجه بر خیلی از جنبه ها به طور هم زمان تأکید دارد. مثل محصولات جدید، اقدامات بازاریابی و سازمانی جدید یا فن اوری های فرایند. به عبارت دیگر این انواع متفاوت نوآوری تقریبا با هم در ارتباط هستند و به صورت قوی بر عملکرد شرکت تاثیر دارند. بنابراین باید این ارتباط را به دقت بررسی کرد، چرا که به خروجی مالی بهتری می انجامد.

۱-۴ یکپارچگی انواع مختلف نوآوری

در متون علمی تاکید بسیار کمی بر مطالعه این ارتباط وجود دارد. بنابراین تعداد کمی از محققان در مورد این ارتباط و نوآوری دست به تحقیق زده اند. طبق تحقیقات C.Staropoli نوآوری اداری رابطه مستقیمی با نوآوری تکنیکی دارد. در یکی از مطالعات مشخص شد که رابطه مثبتی بین نوآوری اداری و نوآوری فرایند وجود دارد. طبق تحقیق R.M Walker، نوآوری اداری، نوآوری محصول و نوآوری بازاریابی به شدت به هم وابسته هستند. نوآوری سازمانی تاثیر مثبتی بر نوآوری بازاریابی دارد. در یکی از مطالعات که بوسیله A.Oke در مورد شرکت های بریتانیا انجام شد نتیجه این رشد که ارتقای فرایندها نیروی محركه ای است که در جهت موفقیت نوآوری های خدمات- محصولات می باشد. به طور مشابه نوآوری های محصولات و بازاریابی به طور مثبت با هم مرتبط هستند، هر چه قدر سطح نوآوری های بازاریابی بالاتر باشد نوآوری محصولات نیز در سطح بالاتری قرار می گیرد.

وقتی در مورد اثر انواع مختلف نوآوری بر شرکت ها، عملکرد مالی مطرح باشد، متون علمی هیچ رابطه مستقیمی را حمایت نمی کنند. در عوض، از طریق دیگر انواع ابزار سنجش عملکرد نوآوری، عملکرد تولید و عملکرد بازاریابی، این ارتباط بیشتر دارای ماهیت غیر مستقیم است. در این رابطه نتایج مطالعه A.Oke قابل اعتمادتر است که در آن جا نشان داد که انواع مختلف نوآوری به عملکرد نوآوری مربوط است. به طور مشابه مطالعه L.Gunday, G.Ulusoy, G.Kilic, K.Alukan در مورد شرکت های ترکی، نشان داد ارتباط مستقیم بازی در نوآوری سازمانی، نوآوری بازاریابی و نوآوری فرایند در مورد عملکرد نوآوری وجود دارد. طبق تحقیقات E.T.G.Wang و H.L.Weig عملکرد نوآوری به شکل موفقیت محصول جدید به فروش شرکت و کسب سهم بازار با اراضی مشتریان قدیمی و جذب مشتریان جدید، کمک می کند. X.Koufteros و G.A.Marcoulides تاکید دارد که یادگیری سازمان، افزایش سرعت و کیفیت اقدامات با ادامه تلاش ها و سطوح بالاتری از عملکرد نوآوری حاصل می شود. علاوه بر سرعت و کیفیت، انعطاف پذیری و مقرن به صرفه بودن دو عنصر ضروری دیگر از عملکرد تولید می باشد که ارتباط تنگاتنگی با عملکرد نوآوری دارد. انعطاف پذیری عملات و کاهش هزینه های مربوطه در صورتی ارتقا می یابد که تلاش های درستی در مورد نوشدن دوباره در حوزه های اداری، فرایندهای تولید محصول جدید، صورت می گیرد. به طور مشابه Y.Li, Y.Liu, Z.L.Weig این تاکید دارد که رابطه مثبتی بین انعطاف پذیری عملیاتی و موفقیت محصول جدید وجود دارد. همچنین Peters از این ایده حمایت می کند که نوآوری های فرایند کمی هستند که به کاهش هزینه منجر می شود. بنابراین سازمان ها می توانند محصولات خود را با قیمت های رقباتی بالاتری بازاریابی کنند. می توان به طور قوی استدلال کرد که عملکرد تولید که بوسیله سرعت، کیفیت و مقرن به صرفه بودن مشخص می شود- به طور مثبتی از عملکرد نوآوری تاثیر می پذیرد. Alukan, L.Gunday, G.Ulusoy, G.Kilic در مطالعه شان در مورد شرکت های ترکی تأیید می کند که عملکرد نوآوری بالاتر به عملکرد مثبت تولید و بازار می انجامد.

در این مرحله کاملاً روشن است که عملکردهای عملیات و تولید، منبع مزیت رقابتی برای سازمان ها هستند. فرایند تولید بهینه شده با در نظر گرفتن سرعت، انعطاف پذیری و مقرن به صرفه بودن در عملیات های روزمره بهره وری را افزایش می دهد و در نتیجه سطح مالی و بازاری شرکت را ارتقا می دهد. نظر Li این است که قابلیت های تولیدی از طریق افزایش سطح رضایت مشتریان و ارتقا دادن روابط مشتری به عملکرد بازار کمک می کند.

طبق Alpkан. L Gunday.G, Ulusoy.G, Kilic.K عملکرد تولید رابطه بارزی با عملکرد بازار دارد. از ان جا که عملکرد تولید از طریق اثر ترکیبی فاکتورهای مثل کیفیت، انعطاف پذیری، سرعت و مقرن به صرفه بودن حاصل می شود، معمولاً این فاکتورها نیروی محركه‌ی واقع در پشت سوددهی شرکت محسوب می شود. طبق C.S R.R Fullerton، McWatters شرکت‌هایی که سرمایه‌گذاری عظیمی در اقدامات کیفی خود دارند به عواید مالی بالاتری دست می دهند. می‌توان نتیجه گرفت بهره‌وری تولید بالاتر به بالا رفتن جایگاه مالی شرکت می‌انجامد. فاکتور مهم دیگر که به عملکرد مالی شرکت در وضعیت بازار مشتری مدار کمک می‌کند تعداد مشتریان متعهد است. همان‌طور که رشد بازاریابی و رشد فروش به طور مستقیم- از طریق افزایش قیمت و عواید فروش- به سوددهی سازمان کمک می‌کند، کاهش هزینه‌های حاشیه ای هر واحد به دست یابی به سود کل چشمگیری می‌انجامد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که عملکرد مالی، خروجی عملکردهای بازار، تولید و نوآوری است. هزینه‌ای اولیه و جریمه استفاده از فن اوری جدید بکی از دلایل اصلی ربط دادن عملکرد نوآوری به جنبه‌های غیر مالی عملکرد شرکت مثل افزایش رضایت مشتری یا سرعت تولید می‌باشد که به نتایج مالی بالاتر در درازمدت خواهد انجامید. به عبارت دیگر عملکرد نوآوری می‌تواند اثر مثبتی بر تولید شرکت و عملکرد مالی و بازاری در درازمدت داشته باشد، در حالی که در کوتاه مدت، مصرف منابع داخلی و سرمایه‌گذاری در فن اوری جدید احتمالاً می‌تواند باعث زیان‌های جزئی در مراحل اولیه شود.

۵- نتیجه‌گیری و جهت‌گیری تحقیقات آتی

با در نظر گرفتن بحث بالا می‌توان نتیجه گرفت که حلقه اتصالی بین TQM نوآوری و عملکرد مالی و غیرمالی شرکت وجود دارد. اگر چه هیچ ارتباط مستقیمی بین نوآوری و عملکرد مالی شرکت وجود ندارد، ولی از طریق اصول به هم پیچیده بین مجموعه متفاوت از اقدامات سازمانی، این ارتباط مستحکم می‌شود. بررسی تجربی این نکته که ایا اجرای TQM توسط یک سازمان باعث بهبود عملکرد مالی آن می‌شود. مخصوصاً وقتی اقدامات TQM متفاوت با هم ارتباط تنگانگی دارند- کار ارزشمندی است. برای مثال سازمانی که ISO9000 را در فرایندها و سیستم‌های ایش اجرا کرده است، عملکرد نوآوری اش را ارتقا می‌دهد که در عوض قابلیت‌های مربوط به نوآوری در بازاریابی و حجم تولید را افزایش می‌دهد که این نیز به طور مستقیم بر جایگاه مالی آن شرکت اثر دارد. TQM دارای مجموعه‌ای از اقدامات ارگانیک و سازوکاری می‌باشد و همچنین تلاش جالب است برای بررسی اینکه کدام اقدامات به عنوان یک گروه تاثیر بیشتری بر عملکرد نوآوری و متعاقباً عملکرد مالی دارد. رابطه بین TQM و نوآوری بازاریابی به طور روشنی در متون علمی مطالعه نشده است و بنابراین مستلزم بررسی بیشتری است. مطالعه کنونی، این رابطه را بررسی کرده، تلاش می‌کند این جای خالی را در متون علمی پر کند. مدل SEM مناسب‌ترین روش برای بررسی این رابطه است.

پارادایم مدیریت کیفیت فرآیند و چالش‌های سازمانی آن در فناوری‌های نوین

محمد طالقانی^۱ و فروزش فلاح حسن پور^۲

چکیده

در سالهای اخیر نگرش‌های فرانوگرا (پست مدرن) بر اساس تئوری آشوب Chaos نگرش ثبات‌گرا به تغییر سازمانی را دگرگون کرده، تغییر را عملی مستمر، پیوسته، باز و غیرقابل پیش‌بینی می‌دانند. با چنین دیدگاهی، تئوری سازمانی متأثر از ارزش‌های غالب در دوره پست مدرنیسم از قبیل تکثیرگرایی pluralism و آزادی freedom است. بر اساس این تئوری فلسفه تغییر جامع سازمانی به طور همزمان بر سطوح سازمانی، کارکردها، ظایف و افراد متمرکز می‌شود. لذا از یک منظر گستردۀ به تغییر سازمانی نگریسته و علاوه بر اجزاء سیستم، کل سیستم نیز مورد توجه قرار می‌گیرد.

مدیریت کیفیت فرآیند تجلی اینگونه نگرش به تغییر سازمانی است. مدیریت کیفیت فرآیند عبارت است از یک تغییر سازمانی جامع که برای متعهد کردن کلیه سطوح و بخش‌های سازمان نسبت به ارضاء نیاز مشتری به کار می‌رود.

در تغییر جامع سازمانی تغییر فضا و فرهنگ سازمانی نیز مورد نظر است بنابراین قدرت و اختیار سازمانی برای آزادی و خلاقیت به کار گرفته می‌شود تا برای اعمال محدودیت و کنترل. در واقع نقش عناصر مدیریت از نگرش سنتی مبتنی بر برنامه ریزی، سازماندهی، هماهنگی، رهبری و کنترل به نگرش نوین مبتنی بر دیدگاه‌سازی، فرهنگ کار گروهی، تحکیم ارزشها، رهبری و توانبخشی کارکنان تغییر می‌یابد. ایده‌هایی که برای دستیابی به نوآوری به جای تسلط در سازمان‌ها به کار می‌رود، دیالوگ و گفتگوست.

گفتگو مبنای اعتقاد به اندیشه دسته جمعی و گروهی است. ماهیت مشارکتی اندیشه باعث می‌شود که شخصیت افراد از اندیشه آنها مجزا شده و از این طریق بیشتر خلاق گردند و این خود موجب می‌شود تا بر مقاومت در برابر تغییر فائق آیند و انعطاف‌پذیری سازمان در مواجهه با تغییرات سریع و غیرقابل پیش‌بینی محیطی افزایش یابد.

وازگان کلیدی

مدیریت کیفیت فرآیند، تغییر سازمانی، تئوری آشوب، تئوری سیستم، فناوری‌های نوین.

^۱ دانشیار گروه مدیریت صنعتی دانشگاه آزاد اسلامی (واحد رشت)

^۲ دانش آموخته کارشناسی ارشد مدیریت بازارگانی (بازاریابی)

تا به امروز نظریه‌پردازی در عرصه علوم اجتماعی تحت تأثیر پارادایم‌های علوم تجربی بوده است. در سالهای اخیر نظریه آشوب که توسط دانشمندان علوم ریاضی و طبیعی پژوهانده شده توانسته است حوزه علم مدیریت را همانند دیگر حوزه‌های علوم اجتماعی تحت تأثیر قرار دهد که در نتیجه به ظهور مفاهیم، مباحث و نظریه‌های جدید در این عرصه منجر شده است.

یکی از صاحبنظران مدیریت در این باره چنین می‌گوید:

تئوری بی‌نظمی و آشوب اولین ضربه را بر پیکر پارادایم سنتی مدیریت وارد آورد و می‌رود تا اساس پارادایم تازه‌ای را در مدیریت و سایر علوم مرتبط شکل دهد نظریه‌های مدیریت علمی، روابط انسانی، مدیریت مقداری و کمی و مدیریت سیستمی افسانه می‌شوند و واقعیتهای امروز در تئوریهای بی‌نظمی و آشوب با ویژگیهای خاص پدیدار می‌گردند (درآکر، ۱۳۸۹).

تئوری آشوب نظمدار و تأثیر آن در سازمان مدیریت

علم همواره به ما گفته است که طبیعت حاصل دریافت برونی یا برون فکنی تفکر منطقی و عقلانی و مشخصاً نظم یافته ذهن انسانی است. با تکامل علم امروز صاحبنظران معتقدند که طبیعت اصلاً آن چیزی نیست که دکارت بیان می‌داشت؛ یعنی «ماده بی‌روح که کل آن را می‌توان با تحلیل اعضاش دریافت» طبیعت آن چیزی که نیوتون هم می‌گفت نیست؛ یعنی «یک ماشین خوش‌رفتاری که خداوند با قوانین معینی به کار اندخته است که اگر همه قوانین را پیدا کنیم، قادر خواهیم بود آن را تحت اختیار خویش درآوریم.» بلکه طبیعت عین پیچیدگی است یعنی: آشوب

هسته مرکزی علوم نیوتونی که ریشه در فیزیک و ریاضیات دارد قوانین حرکت است که روابط بین علت و معلول را واضح، ساده، خطی و قابل پیش‌بینی فرض می‌کند. در این پارادایم که در عصر صنعت حاکم بود، ثبات به عنوان نشانه ای از موفقیت تلقی می‌گردد. اما با ورود به عصر اطلاعات سرعت تغییر افزایش یافته، آنچنان که امروز تغییر با یک نرخ رشد هندسی رخ داده و استمرار می‌باید. و از این روست که تئوری آشوب که پارادایم حاکم بر دنیای امروز است، جهان را به صورت غیرخطی و غیر قابل پیش‌بینی فرض می‌کند که تغییر و سرعت از شاخصهای اصلی آن است (الوانی، ۱۳۸۸).

آیا می‌توان گفت که در این آشوب هیچ طرح و روند خاصی نمی‌توان یافت؟

اگر آشوب مطلق حاکم باشد یک پدیده حاصل از آن هیچ شباهتی با پدیده دیگری نخواهد داشت. به عنوان مثال در طبیعت هیچگاه یک انسان واحد تکرار نشده است با این وجود به محض آنکه انسان را ببینیم می‌شناسیم که انسان است. بنابراین همواره طرحی وجود دارد که می‌توان آن را تشخیص داد و آن هماهنگی و پیوستگی در درون گوناگونی بی‌نهایت است؛ نظم در آشوب یا آشوب در نظم در واقع در سیستم‌های آشوب نظمدار، نظم پدیدار می‌شود. ساختار تحول پیدا می‌کند و حیات الگوی قابل تشخیصی است در دریای گوناگونی بی‌نهایت (تابنده، ۱۳۸۶).

در این دیدگاه سازمان به عنوان سیستمی بسیار پیچیده، با حلقه بازخورد غیرخطی تعریف می‌شود سازمان در واقع مفهومی است که تعدادی از افراد و منابع به سوی آن کشیده می‌شوند. هر سازمان نمودی است از اجتماع و بنابر این موفقیت هر سازمانی با روشنی اهداف مشترک و اصول و درجه ایمان به آنها مرتبط است. چنین سازمانی همانند وجود انسان دارای احساسات، عقاید، شهود

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فرآیند در ایران)

و تفکرات است و این جنبه‌های متعدد هیچیک از دیگری مجزا نیست و پیوسته با عوامل محیطی خود شامل عوامل تکنولوژیکی، عوامل اقتصادی، فرهنگ اجتماعی، رقبا، مشتریان، تأمین کنندگان، مسائل بین‌المللی و مقررات و قوانین در تعامل است (فقیه، ۱۳۸۵).

تفکر عصر نیوتونی به ما می‌آموخت که در مدیریت امور ثابت و یکنواخت، متخصص شویم و به کارآیی فکر کنیم. اما اکنون نیازمند هماهنگ کردن تغییر پذیری، پیچیدگی و اثربخشی هستیم، یعنی مدیریت فرایند تغییر (استسی، ۱۳۸۷).

ابداع و تغییر به سرعت یکدیگر را در یک فضای الکترونیکی دنبال می‌کنند، در واقع تغییر جوهر حوالشی است که در حال وقوع است. بنابراین آنچه که ضرورت دارد، تغییر دیدگاه مکانیکی سلسله مراتبی کنترل در اداره سازمانهاست که با دکارت و نیوتون و عصر صنعتی شروع شد اما روز به روز تناسب خود را با واقعیت و نیازها از دست می‌دهد.

سازمانهای ما همانند خود ما هستند. سازمانها و رفتارهای ما نشانگر نگرش ما به جهان هستند. اگر هماهنگونه که سیستم نیوتونی توضیح میدهد، علت و معلول را به صورت یک زنجیر خطی شکیل و سرراست بتوان پیگیری کرد و همه چیز از بالا به پایین قابل کنترل و مهارت کردن باشد، آنگاه سازمانهای سلسله مراتبی صورتهای مناسبی برای اجرای کار هستند. اما اگر ببینیم که طرح عالم به صورت یک شبکه تار عنکبوتی پیچیده شوند شامل شاخه‌ها و ارتباطات گسترده است، آنگاه آیا رفتار سازمانی چگونه باید باشد؟ و کنترل در دست کیست؟

در سیستم‌های آشوب نظام‌دار کنترل دینامیکی به جای کنترل سلسله مراتبی و خود مدیریتی به جای مدیریت از بالا می‌نشینند. لذا هر واحد هوشمند، یک ذخیره ثروت است و بر روی هر فرد حساب باز می‌شود. بنابراین سازمانها اعم از اقتصادی، اجتماعی، صنعتی یا علمی نیازمند تحولاتی هستند و به عبارتی سازمانها نیازمند مهندسی مجدد هستند تا دارای خاصیت سازمانهای آشوب نظام‌دار شوند؛ یعنی قدرت و کارکرد سازمان در حد اعلای خود توزیع شده باشد، و دوم اینکه گوناگونی و تغییر باید امری فرآگیر در سازمان باشد. به عبارت دیگر سازمان باید از ارزشهای غالب در نگرش فرانوگرا (پست مدرنیسم)، یعنی تکثرگرایی، تنوع و آزادی برخوردار باشد.

طراحی سازمانها بر پایه آشوب نظام‌دار به روشن شدن الزامات، نیازها و امکانات درون و بیرون سازمانی و اصل بقا و قابلیت جهش و آمادگی ذهنی برای تحول و تغییر، بستگی فراوان دارد. بر اساس نگرش‌های فرانوگرا که خود بر تئوری آشوب مبتنی است تغییر عملی پیوسته، مستمر، باز و غیر قابل پیش‌بینی تلقی می‌گردد. بر اساس این تغوری تغییر جامع سازمانی به طور همزمان بر سطوح سازمانی، کارکردها، وظایف و افراد مرکز می‌شود. لذا از یک منظر گسترده نسبت به تغییر سازمانی، علاوه بر اجزاء سیستم، کل سیستم نیز مورد توجه قرار می‌گیرد. به عنوان مثال مدیریت کیفیت فرآیند (TQM) تجلی اینگونه نگرش به تغییر سازمانی هستند. مدیریت کیفیت فرآیند عبارت است از یک تغییر سازمانی جامع که برای معهدهای کنترل کلیه سطوح و بخش‌های سازمان نسبت به ارضاء نیاز مشتری به کار می‌رود (غفاریان، ۱۳۸۷).

این دیدگاه نگرش تغییر برنامه‌ریزی شده را شالوده شکنی کرده، فرایندهای تغییر سازمانی را از طریق دیالوگ و گفتگو بازسازی می‌کند. واژگون سازی مفروضات، فضا را برای ابداع راهکارهای جدید باز می‌کند. راه کارها و تغییرات به جای انجماد مجدد (ثبتات) همواره می‌توانند مورد نقد، تفسیر و کاربردهای جدید قرار گیرند. این دیدگاه موجب جلوگیری از تسلط یک ایده خاص می‌گردد. دیگر نمی‌توان به عنوان یک فرد راهکاری را انتخاب و به دیگران تحمیل کرد، بلکه دیگران نیز باید در انتخاب آن مشارکت نمایند. بنابراین قدرت و اختیار سازمانی برای آزادی و خلاقیت به کار گرفته می‌شود تا برای اعمال محدودیت و کنترل. ایده‌ای که برای دستیابی به نوآوری (به جای تسلط) در سازمانها به کار می‌رود دیالوگ و گفتگوست.

گفتگو بر مبنای اعتقاد به اندیشه دسته‌جمعی و گروهی شکل می‌گیرد. در دیالوگ یک گروه مباحث پیچیده را از نقطه نظر و دیدگاه‌های متعدد و متفاوت بررسی می‌نماید. بدین طریق افکار انسانها در تعامل با یکدیگر توانایی غلبه بر محدودیتهای فردی و دستیابی به ایده‌های جدید را دارد. در این جستجوی آزاد، عمق تجارب و اندیشه‌های فردی به سطح می‌آید. ماهیت مشارکتی اندیشه باعث می‌شود شخصیت افراد از اندیشه آنها مجزا شده و از این طریق بیشتر خلاق گردد و بر مقاومت نسبت به تغییر نیز افزوده گردد و به این ترتیب سازمان نیز همواره انعطاف‌پذیر و آماده پاسخگویی به تغییرات محیطی خواهد بود.

در هر صورت سازمان باید بتواند خود را در آینده قرار دهد (و نه وضع موجود) و باید بتواند با آینده‌ای که در ذهن دارد در واقعیت زندگی کند.

چالش‌های مدیران در قرن ۲۱

در آغاز هزاره سوم محیط سازمانها از ابعاد گوناگونی در تغییر بوده و هست و مروری بر روند این تغییرات می‌تواند در انتخاب رویکرد مناسب راهگشا باشد.

۱- تغییر از اقتصاد ملی به اقتصاد جهانی

این تغییر به معنی آن است که رقابت، داخلی و خارجی نخواهد داشت و رقبای بیرونی در درون مرزهای ما با شرکتهای ما وارد مبارزه و رقابت می‌شوند و هیچ شرکتی در هیچ زمینه‌ای از این رقابت مصون نمی‌ماند برای شرکتها مبارزه با رقبای خارجی در درون مرزها بدون استفاده از حمایت‌های خاص قانونی بسیار دشوارتر از بین‌المللی شدن است زیرا که شرکتهای بین‌المللی از فرصت‌های بین‌المللی نیز برخوردارند.

صرف‌نظر از شرکتها و مؤسسات خصوصی، مؤسسات عمومی نیز رقابت شدیدتری با یکدیگر خواهند داشت. تصاحب منابع بیشتر، توجیه استحقاق دریافت سهم بیشتر، ارائه خدمات منحصر به فرد، و طرح موضوعاتی همچون حفاظت محیط زیست، توجه به آیندگان ... از مسائلی هستند که مؤسسات عمومی با عنوان کردن آنها سعی در حفظ خود و موفقیت در مسابقه رقابت می‌نمایند.

۲- تغییر از جامعه صنعتی به جامعه اطلاعاتی

به دلیل توسعه روزافزون تکنولوژی اطلاعات و ارتباطات، اطلاعات نقش بسیار اساسی در جامعه امروز بازی می‌کند. تولید دانش بشری با شتاب فزاینده‌ای در حال انجام است و سرعت نو شدن این دانش آن چنان است که عنوان کشورهای توسعه یافته و توسعه نیافته به کشورهای تندر و کند تبدیل شده است. بیل گیتس در کتاب کسب و کار بر بال اندیشه می‌گوید سال ۲۰۰۰ سال حرکت و سرعت است، سال رایانه‌هاست و اگر شما با شتاب حرکت نکنید بدون تردید خواهید مرد. و یا به قول پیتر دراگر اگر تغییر را نمی‌توان مهار نمود ولی می‌توان از آن جلو افتاد و این نیاز به سرعت عمل دارد. بنابراین یکی از چالش‌های پیش روی مدیران تطبیق سازمانهای خود با سرعت رو به تراید ناشی از انفجار اطلاعات و تکنولوژیهای نو می‌باشد.

پیشرفت تکنولوژی موجب گردیده که ساختار سازمانی از نظر افقی بسط و گسترش یابد و کارکنان به مشارکت در امور سازمانها و تصمیم‌گیریها ترغیب شوند و به سمت ساختارهای شبکه‌ای گرایش یابند.

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فرآیند در ایران)

۳- تغییر از تمرکز به سمت عدم تمرکز

مطالعات انجام شده توسط بعضی از سازمانها نشان میدهد که در کشورهای صنعتی ۸۰٪ ارزش افزوده محصول یا خدمات انجام شده توسط شرکتهای بیرون از سازمان انجام می‌گیرد(طاهری لاری، ۱۳۹۰).

پیتر دراکر و چارلز هندی معتقدند که ما در حال انتقال از یک جامعه استخدامی به یک جامعه شبکه‌ای هستیم اداره شبکه نیاز به تفکر و فرهنگ شبکه دارد، فرهنگی که موفقیت سازمان را در درازمدت و در قالب یک رابطه برد - برد با شرکا خود دنبال می‌کند. در دنیای نوین کار، انسانهایی با هم پیوند کاری دارند در کنار یکدیگر نیستند لذا نقش استفاده از فناوریهای ارتباطی و فرهنگ لازم برای بهره‌مندی از آنها در سازمان اهمیت می‌یابد. بنابراین یکی دیگر از چالشهای مدیران در دهه اول سال ۲۰۰۰ این است که چگونه از دور بر عوامل ایجاد ارزش افزوده محصولات خود مدیریت و کنترل کنند.

۴- حرکت از تکنولوژی نیروافزا به تکنولوژی دانش‌افزا

سازمانهای آینده را آجر و ماشین و نیروی کار ساده تشکیل نمی‌دهد، بلکه قوام آنها به کارکنان دانشمند و فرهیخته است و به قول پیتر دراکر بهره‌وری این کارکنان بزرگترین چالش پیش‌روی مدیران است. مدیریت بر فرهیختگان، نیازمند به نگرشها و روش‌های خاص خود می‌باشد. با نگاه سنتی به منابع انسانی نمی‌توان سازمانهای فردا و حتی امروز را اداره کرد(драکر، ۱۳۹۰).

۵- اهمیت فزاینده ابداع و نوآوری و اشاعه آن در بازار

شرکتها باید تدبیری برای افزایش قابلیت انعطاف‌پذیری و سرعت واکنش در برابر تغییرات فزاینده محیطی (رقبا، مشتریان، عوامل تکنولوژیکی، تأمین‌کنندگان، عوامل اقتصادی، مسایل بین‌المللی، مقررات و قوانین) اتخاذ نمایند که هم شامل ساختار و هم سرمایه‌گذاری روی منابع انسانی می‌شود.

نگرش به چالشهای در داخل کشور از دو بعد درون سازمانی و برونو سازمانی بنگاههای اقتصادی و صنعتی مطرح است.

چالشهای مربوط به خارج از محیط بنگاه که عمدتاً خارج از اختیارات مدیران است از قبیل قوانین و مقررات مربوط به مالیاتها، عوارض مختلف، فقدان امنیت سرمایه‌گذاری، عدم ثبات قوانین و مقررات، فقدان فرهنگ صنعتی و ارزشگذاری به تولید و تولیدکننده، بوروکراسی و تشریفات اداری زائد...

از مهم‌ترین چالشهای درون سازمانی بنگاههای ما در آغاز هزاره سوم، بیگانه بودن و یا حداقل متناسب نبودن مدیریتها در بنگاههای اقتصادی و صنعتی با تحولات و روندهای جهانی است. به عنوان مثال در شرایطی که مبنای ضایعات کمتر از ۲ در میلیون در قراردادها و خرید قطعات و کالای صنعتی بین کشورها مطرح است، اکثر واحدهای تولیدی و صنعتی کشور ما با ۲۰ تا ۳۰ درصد یعنی ۲۰۰ تا ۳۰۰ هزار قطعه در یک میلیون قطعه تولیدی مواجه هستند(صفایی، ۱۳۸۷).

دومین چالش، محدودیت دستیابی به مدیرانی است که بتوانند با تمام قابلیتها، تهدیدها و چالشهای بنگاه را به سمت هدفهای بلند و افتخارآمیز بنگاه و کشور رهنمون باشند.

سازمان‌های ما برای بقا باید دارای چه ویژگیهایی باشند؟ سازمان‌های امروز باید در توجه و تأمین نیازهای مشتریان جدی‌تر عمل کنند. در بازار بدون مرز و رقابتی فردا مشتری قدرت فزاینده‌ای برای انتخاب دارد. شرکتهای ایرانی و بخصوص دولتی به دلیل

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فراگیر در ایران)

بهرهمندی از چترهای حمایتی دولت هیچگاه طعم رقابت جدی را تجربه نکرده‌اند و لذا احساس درستی از دشواری‌های مقابله با رقیب کارکشته بین‌المللی ندارند.

قبل از هر چیز باید دانست که پایه و بنیان تمامی نظام‌ها بر این فرض استوار است که شرکت دارای محصولی با کیفیت قابل قبول مشتری است. بنابراین وجود یک نظام کیفیت قابل قبول و استانداردهای مربوطه از پیش‌فرض هاست و لذا ایجاد یک سیستم تضمین کیفیت در سازمان‌ها ضرورت تحول در سازمان است.

سازمان‌ها باید در توسعه قابلیت‌های خود به سمت سازمانهای فراجو (یادگیرنده) نزدیک شوند. سازمانهایی که از ظرفیت یادگیری بالاتری برخوردارند، امکان بیشتری برای بهرهمندی از فرصت‌های آینده دارند.

بسیاری از شرکت‌ها در دیگر نقاط دنیا، بر روی انسانی به طور مستمر سرمایه‌گذاری می‌کنند. مثلًاً آمریکایی‌ها در زمینه آموزش و توسعه کارکنان سالانه به طور متوسط ۱۸۰۰ دلار بر هر نفر، انگلیسی‌ها تقریباً ۵۰۰۰ دلار و آلمانی‌ها ۷۵۰۰ دلار برای هر نفر سرمایه‌گذاری می‌کنند. علاوه بر آن ۸ درصد کارکنان جدید در شرکت‌های آمریکایی در اولین سال استخدام خود به طور رسمی آموزش می‌بینند در حالیکه در شرکت‌های اروپایی این رقم ۲۰ درصد و در شرکت‌های ژاپنی ۷۴ درصد است. آماده‌سازی سرمایه انسانی به ایجاد انعطاف‌پذیری پویا کمک می‌کند. به همین ترتیب شرکتها باید به گسترش مهارت‌های اصلی خود ادامه دهند بنابراین باید به طور مداوم در حال آموزش و توسعه مهارت‌های اصلی خود باشند و برای تغییر مهارت‌های خود بنا به ضرورت عرصه رقابت، آمادگی داشته باشند(هاروارد بیزنس رویو، ۱۳۸۶).

سازمان‌ها باید ظرفیت پذیرش تغییر را در خود افزایش دهند. سازمانهای موفق امروز آن‌هایی هستند که به استقبال تغییر می‌روند. چنانچه سازمانی مدیریت دگرگونی را در پیش نگیرد ماندگار نخواهد بود. پیتر دراکر می‌گوید نخستین گام برای آماده‌سازی خود در عصر حاضر به فراموشی سپردن دیروز می‌باشد. در این گام منابع را از مصرف در راهی که دیگر کارکرد و بازده دلخواهی ندارند بردارید. نمی‌توان به فردا رسید مگر اینکه دیروز را قربانی کنیم. ادامه کار دیروز به معنای درگیر نمودن منابع کمیاب و از همه مهمتر نیروی انسانی توانمند در فعالیت‌هایی است که دیگر نتیجه‌ای ندارد.

سازمان‌های امروز باید در ارائه راه حلها نوآورتر باشند. روش‌های گذشته ضرورتاً پاسخگوی مشکلات امروز و فردای سازمانها نیست. از سوی دیگر در دنیایی که عدم قطعیت یکی از ویژگیهای بارز آن است، توسعه ظرفیت نوآوری سازمانها از ضرورت‌های اساسی بقا و موفقیت آنها می‌باشد.

سازمان‌های امروز و آینده می‌باید در واکنش به محیط، منعطف‌تر، در تبدیل ایده به عمل سریعتر، و در اعمال تغییرات اساسی تواناتر باشند. ساختن فردا با دشواری‌های فراوان و ناشناختهای همراه است و نیاز به مدیران و قابلیت‌هایی با توانایی و ظرفیت بالا دارد. سازندگان دیروز ضرورتاً به کار هدفهای نوین فردا نمی‌آیند(گیتس، ۱۳۸۹).

مدیریت در سازمان‌های نوین می‌بایست بر چه اصولی مبتنی باشد؟

بازندهیشی در مفاهیم سنتی مدیریت: از زمانی که نظریات هنری فایول (۱۹۱۸) به عنوان اصول مدیریت مورد توجه قرار گرفت تا به امروز که نظریات مدیریتی متعددی عرضه و به کار گرفته شده‌اند تفاوت چندانی در مفهوم مدیریت حادث نشده است. به این معنی که همه این نظریات برای وجود یک فردی به نام مدیر در راس هرم سازمان طراحی شده‌اند. مدیریت سازمانهای امروز (بر خلاف دیروز) در فضایی آکنده از تحولات سریع صورت می‌پذیرد و این امر فرصتی برای اداره سازمان از راس هرم تشکیلاتی باقی نمی‌گذارد. بافت‌های ارگانیک، تمرکز زدائی، و توانبخشی کاری (Empowerment) رویکردهای جدید سازمانها برای مقابله با چنین

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فراگیر در ایران)

شرایطی هستند و وظایف مدیریتی می‌بایستی برای چنین رویکردهایی بازنگری شوند. عناصر مدیریت سنتی شامل برنامه‌ریزی، سازماندهی، کنترل، هماهنگی و رهبری جای خود را به عناصر مدیریت نوین شامل دیدگاه‌سازی، فرهنگ کارگروهی، تحکیم ارزشها، جو سازمانی، یادگیری و توانبخشی کارکنان می‌سپارد. دیگر مالکان و مدیران شرکتها نمی‌توانند به تنها یکی موقفيتی برای سازمان خود کسب کنند بلکه می‌بایستی به مهارت‌ها و انرژی کارکنان خود تکیه کنند. امروز کیفیت یک سازمان فقط و فقط توسط کیفیت کارکنانش تعیین می‌شود.

برای موقفيت در امر رقابت، دیگر فرماندهی و کنترل از بالا به پایین سازمان کارا نیست بلکه می‌بایست سبک جدیدی در تمام سطوح پایه‌گذاری شود که مدیران نقش ریاستی خود را فراموش کرده و بیشتر به عنوان یک مریب یا تسهیل کننده امور ظاهر شوند یعنی ضمن اینکه اختیارات صحنه عمل را واگذار می‌کنند ولی کماکان مسئولیت کامل پاسخگویی سازمان را بر عهده دارند. در این نگرش کارکنان از اهداف سازمان خود آگاهی داشته، بر شرایط حاکم بر تصمیمات خود واقع بوده، قابلیت تشخیص وظیفه در شرایط خاص را داشته، و لذا قادر هستند امور محوله را بدون کسب تکلیف از مافوق به خوبی انجام دهند. ایجاد چنین شرایطی ساده نیست و به تغییر جو سازمانی و توسعه کارکنان نیاز دارد (وارث، ۱۳۸۷).

اصول مدیریت نوین

دیدگاه سازی: در سازمانهای فردا، همه کارکنان می‌بایستی قادر به برنامه‌ریزی حیطه کار خود باشند و آنچه آنها را به سوی اهداف هدایت می‌کند، دیدگاه مشترک است. دیدگاه‌سازی وظیفه‌ای است که بر عهده مدیران سازمان است.

فرهنگ کار گروهی: مدیران سازمانهای نوین، به جای سازماندهی رسمی و غیر قابل انعطاف، به ایجاد گروههای کاری و تحکیم فرهنگ کار گروهی همت می‌گمارند. هر گروه کار نیز نه تنها مسئولیت یکپارچه‌سازی امور محوله را به طور طبیعی بر عهده می‌گیرد، بلکه مشتقانه به هماهنگی نتایج کار خود با سایر گروههای کاری نیز می‌پردازد.

تحکیم ارزشها: مفهوم کنترل در سازمانهای فردا به خود کنترلی تبدیل، و سیستم کنترل از یک حلقه کنترل و بازخورد سراسری قوی و پیچیده از بالا به پایین به حلقه‌های کنترلی کوچک و محلی که چرخش آن بر عهده خود کارکنان است تجزیه می‌شود. وظیفه مدیر سازمان تبیین و تحکیم ارزشها و هنجارهای سازمانی به عنوان مبنای برای کنترل سازمان است. در چنین رویکردی کارکنان توسعه یافته و به صورت خودکار، ارزش‌های سازمانی را در امور روزمره بکار گرفته و تصمیمات خود را بر آن استوار می‌سازند. اگر کیفیت بالا و مشتری گرایی ارزش تبیین و پذیرفته شده در سطح سازمان باشد، بدون ضرورت به سیستم‌های کنترلی متعدد خود کارکنان آمده پاسخگویی به این مسئولیت هستند.

جوسازمانی: همانگونه که فرهنگ، مبانی اعتقادی جامعه را سبب می‌شود، در سازمانها نیز جو حاکم، عامل مهمی در ایجاد باورها و ارزش‌های سازمانی است. مبانی ارزشی قوی در سازمان، نیاز به هماهنگ‌سازیهای مستمر را به حداقل می‌رساند.

یادگیری: مدیر سازمانهای نوین در نقش یک مریب و یک رهبر، وظیفه یافتن و شکار افراد برجسته و توانا را برای سازمان بر عهده دارد تا همواره گلچینی از انسانهای کارساز را در اختیار داشته باشد.

توانبخشی: از آنجا که اداره امور سازمانهای فردا بر انرژی کارکنان استوار است، کلیه افراد می‌بایستی در کار خود قابلیت تصمیم‌گیری مستقل و خود مدیریتی را داشته باشند و این امر نه تنها مستلزم توسعه مهارت‌های حرفه‌ای (رفتاری و فکری) است بلکه به توسعه ابعاد شخصیتی، نگرشی و اعتبار حرفه‌ای آنان نیز نیازمند است.

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فرآیند در ایران)

نتیجه گیری

با ورود به عصر اطلاعات سرعت تغییر افزایش یافته، آنچنان که امروز تغییر با یک نرخ رشد هندسی رخ داده و استمرار می‌باید. و از این روزست که تئوری آشوب که پارادایم حاکم بر دنیای امروز است، جهان را به صورت غیرخطی و غیر قابل پیش‌بینی فرض می‌کند که تغییر و سرعت از شاخصهای اصلی آن است. به عبارتی سازمانها نیازمند مهندسی مجدد هستند تا دارای خاصیت سازمانهای آشوب نظمدار شوند؛ یعنی قدرت و کارکرد سازمان در حد اعلای خود توزیع شده باشد، و دوم اینکه گوناگونی و تغییر باید امری فراگیر در سازمان باشد. به عبارت دیگر سازمان باید از ارزشهای غالب در نگرش فرانوگرا (پست مدرنیسم)، یعنی تکثیرگرایی، تنوع و آزادی برخوردار باشد.

بر اساس نگرش‌های فرانوگرا که خود بر تئوری آشوب مبتنی است تغییر عملی پیوسته، مستمر، باز و غیر قابل پیش‌بینی تلقی می‌گردد. بر اساس این تئوری تغییر جامع سازمانی به طور همزمان بر سطح سازمانی، کارکردها، وظایف و افراد متتمرکز می‌شود. لذا از یک منظر گسترده نسبت به تغییر سازمانی، علاوه بر اجزاء سیستم، کل سیستم نیز مورد توجه قرار می‌گیرد. به عنوان مثال مدیریت کیفیت فرآیند (TQM) تجلی اینگونه نگرش به تغییر سازمانی هستند. مدیریت کیفیت فرآیند عبارت است از یک تغییر سازمانی جامع که برای متعهد کردن کلیه سطوح و بخش‌های سازمان نسبت به ارضاء نیاز مشتری به کار می‌رود. سازمان‌های موفق امروز آن‌هایی هستند که به استقبال تغییر می‌روند. چنانچه سازمانی مدیریت دگرگونی را در پیش نگیرد ماندگار نخواهد بود. دیگر نمی‌توان به عنوان یک فرد راه‌کاری را انتخاب و به دیگران تحمیل کرد، بلکه دیگران نیز باید در انتخاب آن مشارکت نمایند. بنابراین قدرت و اختیار سازمانی برای آزادی و خلاقیت به کار گرفته می‌شود تا برای اعمال محدودیت و کنترل.

منابع

۱. الونی، سیدمهدي، بازتاب جلوه‌های بي‌نظمي در مدیريت، مطالعات مدیريت، شماره ۲۱ و ۲۲، ناشر دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۸۸.
۲. استسی، رالف دی، مدیریت بر ناشناخته‌ها، ترجمه محسن قدمی و مسعود نیازمند، انتشارات مرکز آموزش دولتی، ۱۳۸۷.
۳. تابنده، احمد، آشوب نظام‌دار، مجله تدبیر، شماره ۸۰، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۸۶.
۴. دراکر، پیتر، چالش‌های مدیریت در سده ۲۱، ترجمه عبدالرضا رضایی‌نژاد، انتشارات فرا، ۱۳۸۹.
۵. دراکر، پیتر، مدیریت آینده: دهه ۱۹۹۰ و پس از آن، ترجمه عبدالرضا رضایی‌نژاد، مؤسسه خدمات فرهنگی رسا، ۱۳۹۰.
۶. صفایی، حمید، سازمانها در قرن بیست و یکم، مجله تدبیر، شماره ۹۴، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۸۷.
۷. طاهری لاری، مدیریت تغییر و تحول سازمانی، انتشارات درخشش، ۱۳۹۰.
۸. غفاریان، وفا، سازمانهای بدون مدیر آینده، مجله تدبیر، شماره ۹۱، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۸۷.
۹. فقیه، نظام‌الدین، آشوب در سیستم‌های پویا و تحول در سیستم‌های مدیریت، دانش‌مدیریت، شماره‌های ۳۳ و ۳۴، ۱۳۸۵.
۱۰. گیتس، بیل، کسب و کار بر بال اندیشه، ترجمه عبدالرضا رضایی‌نژاد، انتشارات فرا، ۱۳۸۹.
۱۱. مصاحبہ هاروارد بیزنس رویو، چالش‌های مدیران در ورود به قرن ۲۱، مجله تدبیر، شماره ۸۳، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۸۶.
۱۲. وارت، سید حامد، تغییر سازمانی در آئینه پست مدرنیسم، مجله تدبیر، شماره ۹۲، انتشارات سازمان مدیریت صنعتی، ۱۳۸۷.

مصاحبه با جناب آقای دکتر مفتح

عضو محترم کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی

جناب آقای دکتر محمد مهدی مفتح دارای دکترا و فوق لیسانس اقتصاد و همچنین فوق لیسانس و لیسانس مهندسی صنایع می‌باشد. ایشان در سوابق مدیریتی و پژوهشی خود طیف متنوعی از فعالیتها را دارد. از آن جمله می‌توان اشاره نمود به: نماینده پنج دوره مجلس شورای اسلامی ایران، رئیس کمیسیون تدوین آئین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی ایران، نایب رئیس کمیسیون برنامه بودجه مجلس شورای اسلامی ایران،

مخبر کمیسیون برنامه بودجه مجلس شورای اسلامی ایران، مخبر کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی ایران، عضو کمیسیون ویژه اصل ۴۴ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی ایران، عضو کمیسیون ویژه تحول اقتصادی مجلس شورای اسلامی ایران، عضو شورای پول و اعتبار، ناظر مجلس شورای اسلامی ایران در کمیسیون تخصیص اعتبار، مدیر عامل چند شرکت صنعتی تحت پوشش بانک صنعت و معدن و

دکتر مفتح هم اکنون عضو کمیسیون اجتماعی و نماینده مردم شریف تویسرکان در مجلس شورای اسلامی می‌باشد. لذا بهره‌مندی از تجربه ایشان را مغتنم شمرده و با ایشان گفتگوی کوتاهی در خصوص جایگاه و عوامل کلیدی در بهره‌گیری مؤثر از فلسفه مدیریت کیفیت فراگیر داشته‌ایم که در ادامه ارایه می‌گردد.

۱- بهره‌گیری از مدیریت کیفیت فراگیر را در توسعه سازمان‌ها چگونه ارزیابی می‌نمایید؟

ویژگی اصلی تفکر مدیریت کیفیت فراگیر، تمرکز بر نیازهای مشتری است. سازمانی که در مسیر پاسخ‌گویی به نیازهای مشتری حرکت می‌کند برای حرکت آن نمی‌توان آغاز و انجامی متصور بود. از این رو سازمان مبتنی بر تفکر مدیریت کیفیت فراگیر، همواره بدبود بهبود کیفیت محصولات و خدمات خود می‌باشد.

مدیران سازمان با برنامه‌ریزی و جاری نمودن چنین تفکری، توانایی تمامی ذینفعان از منابع ذی‌قیمت انسانی موجود در داخل شرکت تا تامین‌کنندگان را به همکاری دعوت می‌نمایند، تا سازمان با حرکت در جاده بی‌انتهای بهبود مستمر کیفیت، شاخص‌های اقتصادی خود را ارتقاء بخشد. با اجرا و پایش دقیق این تفکر علاوه بر دستیابی به رضایت مشتری، دغدغه‌های بزرگ‌تر سازمان یعنی وفاداری مشتریان و جهت دهی مناسب ایده‌ها و احترام به نظرات کارکنان نیز تا حد زیادی مرفوع می‌گردد.

نمایش مدیریت کیفیت فرآیند (TQM)

(اولین نشریه تخصصی مدیریت کیفیت فرآیند در ایران)

۲- چه عواملی موجب عدم تحقق این پیشرفت‌ها در سازمان می‌گردد؟

بی‌شک عدم دقیق بودن مخاطب یک تفکر یا استراتژی می‌تواند از جمله عوامل مهم در تحقق نیافتن اهداف آن باشد. در مدیریت کیفیت فرآیند، بهبود مستمر باید در ذهن افراد از طریق تعالیٰ باورهای بنیادین و مفروضات که در بین اعضاء سازمان مشترک می‌باشند، نهادینه گردد. لذا به نظر می‌رسد اولین علت در عدم تحقق اهداف در این مقوله توجه ناکافی به رشد و توسعه این باورها می‌باشد که متأسفانه بدلیل همین توجه ناکافی سازمان‌ها شاهد آثار گذرا و کوتاه مدت آن هستند.

۳- چگونه سازمان‌های ایرانی می‌توانند از راهبرد مدیریت کیفیت فرآیند بهره‌برداری کامل‌تری به عمل آورند؟

هر چند بسیاری از سازمان‌های ایرانی فعالیت‌های قابل توجهی برای ارتقاء محصولات و بدهست آوردن بازارهای داخلی و خارجی داشته‌اند اما به نظر می‌رسد ما نیازمند انقلابی در حوزه مدیریت باشیم. همانگونه که در سال ۱۹۵۰ دانشمندان و مهندسان ژاپنی رویکردهای خود را با آموزه‌های دمینگ تغییر دادند و پس از ۳۰ سال کیفیت کالاهای ژاپنی به تدریج بهبود یافت و موجب افزایش صادرات کالاهای ژاپنی گردید تا جایی که بازار فروش کالاهای آمریکایی را نیز به خود اختصاص داد. ما نیز باید سازمان‌های خصوصی و دولتی خود را زیر ذره‌بین بررسی‌های آسیب‌شناسانه برد و نقاط قوت و ضعف آنها را شناسایی نماییم و سپس برای هر یک راهبرد مناسبی تجویز نماییم.

۴- علاوه بر موارد فوق، در سطح کلان کشور چه راهکاری را برای توسعه مفاهیم مدیریتی همانند مدیریت کیفیت فرآیند پیشنهاد می‌فرمایید؟

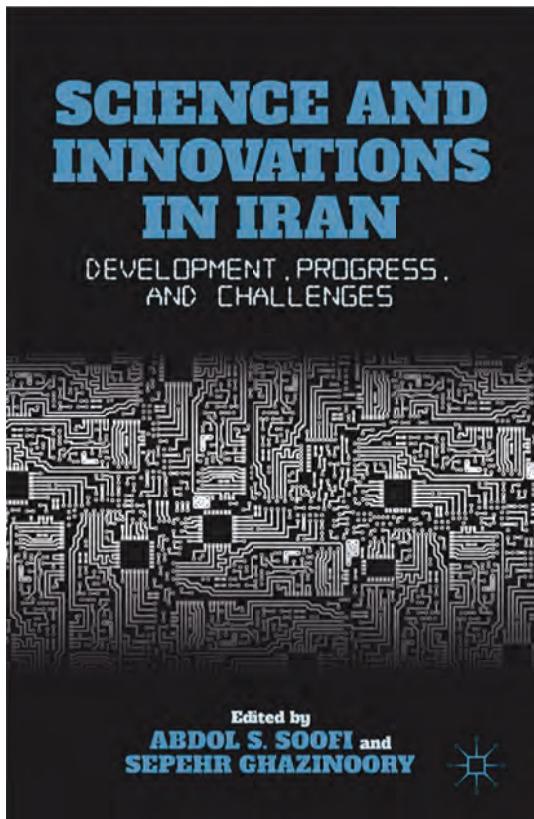
به نظر می‌رسد در کل کشور ما نیاز به یک همسویی و هم‌صدایی در ارایه و بکارگیری از ابزارهای مدیریتی داشته باشیم. ببینید روزی در کشور عزیzman نیاز به تشکیل سازمان نظام مهندسی ساختمان برای بهره‌گیری کامل از ثروت‌های ملی و جلوگیری از اتفاق‌ها احساس گردید و سپس موضوع توسط دولت و مجلس مورد مذاکره، برنامه‌ریزی و اجرا قرار گرفت و تا امروز نیز این مجموعه شاهد ارتقاء و تعالیٰ بوده است.

به این جهت پیشنهاد می‌نمایم با محوریت معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهور، وزارت‌خانه‌ها و نیز کمیسیون‌های مجلس شورای اسلامی که مرتبط با مفاهیم مدیریتی همانند مدیریت کیفیت فرآیند ہستند، در یک ساختار اجرایی دعوت به همکاری شوند و با یک هدف مشخص بهره‌گیری از مفاهیم مدیریتی برای رسیدن به سوددهی و بهره‌وری بالاتر سازمان‌های خصوصی و دولتی و توسعه بازارها با هم تشریک مساعی نمایند. به تصور بندۀ باید محملى وجود داشته باشد تا علاوه بر مدیریت بر برگزاری فعالیت‌های مختلف ترویجی، به صورت عملیاتی پایش و مدیریت انتخاب و بکارگیری مناسب این ابزارها را در سازمان‌ها مورد ارزیابی قرار داده و حتی پاسخگوی نهایی این انتخاب‌ها در کشور باشد.

۵- نظر شما در خصوص انجام فعالیت‌های ترویجی همانند انتشار دوماهنامه مدیریت کیفیت فرآیند چیست؟

گام اول در ایجاد بستری مناسب برای حضور و بالندگی تفکرات مدیریتی، فعالیت‌های ترویجی مبتنی بر نیاز سازمان‌ها است. از این رو تصور می‌شود که وظیفه شما در بیان توانمندی‌های ابزارهای مدیریتی همانند مدیریت کیفیت فرآیند برای رسیدن به حل مسائل سازمان‌ها و نایل شدن ایشان به اهداف والای کشور بسیار مهم و قابل توجه باشد. از طرف دیگر ارتباط بیش از پیش شما با ذینفعان سازمان‌ها محملی مؤثر برای انتقال و تبادل نظر برای ارتقاء عملی کشور خواهد بود.

معرفی کتاب

کتاب «علم و نوآوری در ایران: توسعه، پیشرفت و چالش‌ها»

به تلاش دکتر عبدالله صوفی (از دانشگاه ویسکانسین) و دکتر سپهر قاضی‌نوری، به همراهی جمعی دیگر از اندیشمندان حوزه مدیریت نوآوری ایران نوشته شده و توسط انتشارات بین‌المللی پالگراو مکمیلان به زبان انگلیسی منتشر شده است. در این کتاب وضعیت موجود نظام علم و فناوری در ایران در بستری تاریخی مورد توجه قرار گرفته است. همچنین خبرگان و صاحب‌نظرانی با پیشنهاد علاقه‌مندی پژوهشی و تجربی مختلف هر کدام گوشاهی از نظام نوآوری کشور را در صنایع مختلف بررسی کرده‌اند و خواننده می‌تواند با کنار هم گذاشتن این قطعات به تصویری نسبتاً جامع از روند حرکت ملی در زمینه توسعه علم و فناوری دست یابد. فصول ده‌گانه کتاب به شرح زیر است:

فصل ۱ : مقدمه، نویسنده‌گان: دکتر عبدالله صوفی و دکتر سپهر قاضی‌نوری

فصل ۲ : تاریخچه علم در ایران از دیدگاه فیزیک‌دانان، نویسنده: دکتر رضا منصوری

فصل ۳ : از توسعه یک نظام آموزش عالی تا حرکت به سمت اقتصاد دانش‌بنیان، نویسنده‌گان: دکتر مهدی گودرزی و دکتر سروش قاضی‌نوری

فصل ۴ : نظام ملی نوآوری ایران، نویسنده‌گان: دکتر عبدالله صوفی، دکتر سپهر قاضی‌نوری، صنم فرنودی

فصل ۵ : فناوری اطلاعات و ارتباطات، نویسنده‌گان: دکتر سپهر قاضی‌نوری، رضا جمالی

فصل ۶ : نانوفناوری، نویسنده‌گان: فاطمه صالحی‌بزدی و محمدعلی بحرینی‌زارج

فصل ۷ : زیست‌فناوری، نویسنده: دکتر طاهره میرعمادی

فصل ۸ : فناوری هسته‌ای، نویسنده‌گان: دکتر بهزاد سلطانی، مرضیه شاوردی

فصل ۹ : فناوری هوای فضای ایران، نویسنده‌گان: پرویز تاریخی، محمد عباسی، مریم اشرفی

فصل ۱۰ : صنعت خودروسازی، نویسنده: دکتر منوچهر منطقی

نجمن علوم مدیریت ایران

سازمان کشتارش و نوسازی
صنایع ایران

گروه پژوهشی صنعتی آریانا

دانشکده مدیریت و اقتصاد

محورهای تخصصی:

- کیفیت، بهرهوری و تعالی سازمانی
 - رهبری و رفتار سازمانی
 - تولید، فرآیند و عملیات
 - مدیریت مالی
 - مدیریت سبیستهمها و فناوری اطلاعات
 - مدیریت استراتژیک و رقابت
 - مدیریت منابع انسانی
 - مدیریت تکنولوژی، تحقیق و توسعه
 - مدیریت بازار
 - اخلاق و فلسفه سازمان و مدیریت
 - حاکمیت شرکتی و مسؤولیت اجتماعی
 - کارفرینی

۹۳/۴/۱۵: مقالات ارسالی زمانبندی

اعلام نتایج پذیرش مقالات: ۹۳/۷/۳۰

قالب "مقالات پژوهشی" از طریق وب سایت کنفرانس www.irimc.com
علاوه بر این می توانند نتایج اخیرین دستاوردهای علمی خود را در

دوازدهمین
کنفرانس بین المللی

12th
International
Management
Conference

گردهمایی بزرگ مدیران و متخصصان مدیریت

بخش علمی پژوهشی:

آذرماه ۱۳۹۳ / تهران، دانشگاه صنعتی شریف

بخش علمی کاربردی:

دی ماه ۱۳۹۳ / تهران، سالن همایش‌های رازی

دیر خانه گنفر انس، گروه هشتم صنعتی آرمانا

آدرس: تهران، خیابان شهروردی

جنوبی، خیابان ملایری پور غربی

پلاک ۷۳، واحد ا

تلفن: ٠٢١-٨٨٣٤٢٩٥٥

٠٢١-٨٨٨٣٦٤١ : نمبر

